

BIULETYN INFORMACYJNY

WYDZIAŁU NAUK ROLNICZYCH, LEŚNYCH
I WETERYNARYJNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

NR 17

wrzesień 2009

Pałac Kultury i Nauki; 00-901 Warszawa; Tel.: (48-22) 620-33-71, Tel./Faks: (48-22) 826-05-87, 620-42-92
e-mail: wydzial5@pan.pl pokoje: 2102, 2122 www.pan.pl

INFORMACJE OGÓLNE

**I KONGRES NAUK ROLNICZYCH
„NAUKA – PRAKTYCZNE” POD HASŁEM
„PRZYSZŁOŚĆ SEKTORA ROLNO-SPOŻYWCZEGO
I OBSZARÓW WIEJSKICH”**

W imieniu Komitetu Naukowego I Kongresu Nauk Rolniczych informację opracował dr hab. inż. Eugeniusz K. Chyłek z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W dniach 14–15 maja 2009 roku w Puławach odbył się I Kongres Nauk Rolniczych pod hasłem „Przyszłość sektora rolno-spożywczego i obszarów wiejskich”. Inicjatorem i głównym organizatorem Kongresu był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Marek SAWICKI, a współorganizatorami tego wydarzenia był Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy oraz Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy. Honorowy Patronat nad Kongresem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Przesłaniem I Kongresu Nauk Rolniczych była integracja polityki naukowej i naukowo-technicznej z polityką rolną. Zgodnie ze swoim hasłem przewodnim, Kongres był w głównej mierze poświęcony przyszłości nowoczesnych rozwiązań innowacyjnych w organizacji, technologii i technice na rzecz produkcji rolniczej, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozwoju obszarów wiejskich.

Celem Kongresu było:

- wskazanie działań umożliwiających pełną synchronizację polityki naukowej i naukowo-technicznej z polityką rolną,
- integracja środowiska naukowego wokół priorytetów polityki rolnej,
- promocja nauk rolniczych.

Formuła Kongresu obejmowała układ dwóch sesji plenarnych i pięciu tematycznych sesji panelowych. Główne zagadnienia sesji plenarnych dotyczyły:

- kierunków rozwoju nauk rolniczych i ich wpływu na kształt polityki rolnej w Polsce w okresie średnio- i długoterminowym,

- wkładu nauki na rzecz sektora rolno-spożywczego, bezpieczeństwa żywności, standardów jakościowych, wdrażania innowacji.

Sesje panelowe ukierunkowane były na ekonomiczne i prawne aspekty prowadzenia działalności naukowej oraz przyszłe rozwiązania, w następujących obszarach:

1. Kierunki rozwoju rolnictwa w Polsce na tle Wspólnej Polityki Rolnej.
2. Zmiany klimatyczne i ich wpływ na kierunki badań i rolnictwo.
3. Rola nauki w realizacji bezpieczeństwa żywnościowego kraju.
4. Rozwój technologii rolno-spożywczej i biotechnologii oraz ochrona bioróżnorodności.
5. Rola nauk rolniczych w budowie innowacyjnego sektora rolno-spożywczego.

Obrady Kongresu otworzył Pan Marek Sawicki – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który w swoim wystąpieniu inauguracyjnym podkreślił znaczenie aktywności środowiska naukowego w dostosowywaniu polskiego rolnictwa do konkurencyjności w warunkach Unii Europejskiej. Minister zwrócił uwagę na duże zróżnicowanie regionalne w polskim rolnictwie, co wymaga specyficznych i indywidualnych w swym zakresie instrumentów wsparcia. Według szefa resortu rolnictwa, poprawa dochodowości i konkurencyjności powinna być priorytetem polityki krajowej i wspólnotowej, skutecznie wspieranym przez rozwiązania przygotowane przez zaplecze naukowo-badawcze. Minister stwierdził, że efektywność działań administracji uzależniona jest w dużej mierze od dobrej współpracy środowiska naukowego z doradztwem i praktyką. W swoim wystąpieniu Minister Marek Sawicki nakreślił najważniejsze obszary, w których powinny być prowadzone aktywne badania naukowe, tj.:

- przygotowanie i wdrożenie do praktyki ekonomicznie opłacalnych, nowoczesnych technologii wytwarzania bezpiecznej żywności,
- prośrodowiskowe technologie produkcji zabezpieczające zachowanie bioróżnorodności,
- gospodarowanie w rolnictwie w warunkach zmieniającego się klimatu,

– wykorzystanie potencjału zasobów ziemi w kierunku rozwijania rolnictwa zrównoważonego.

Na zakończenie swojego wystąpienia Minister wyraził nadzieję, że dorobek Kongresu będzie także skutecznym wsparciem dla administracji krajowej w dyskusji z partnerami zagranicznymi oraz podkreślił konieczność kontynuowania idei kolejnych edycji tego ważnego dla nauki i praktyki rolniczej wydarzenia.

W obradach wziął udział Dyrektor Generalny Dyrektoriatu Generalnego Rolnictwa przy Komisji Europejskiej, Pan Jean – Luc'a Demarty, który w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na główne aspekty prowadzonej dyskusji w sprawie kształtu przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej w nowej perspektywie finansowej, tj. po roku 2013. Powiedział m.in., że najważniejszymi zagadnieniami będą kwestie bezpieczeństwa żywności, jednolitej jakości produktów oraz konkurencyjność na rynkach trzecich. Pan Jean – Luc'a Demarty podkreślił konieczność funkcjonowania dopłat w rolnictwie, uzasadniając, że gdyby nie było płatności, nastąpiłoby wiele niekorzystnych, często nieodwracalnych w skutkach zmian, m.in. nadmierna koncentracja intensywnej produkcji w niektórych regionach oraz porzucanie ziemi mniej urodzajnej, doprowadzając do stopniowej degradacji gleby i całego środowiska. „Dobra publiczne, takie jak ochrona pejzażu i środowiska naturalnego, nie mogą być realizowane za darmo i dlatego rolnicy powinni otrzymać wsparcie z tego tytułu” – powiedział. Dyrektor Generalny zwrócił jednocześnie uwagę na ciągle funkcjonujące zróżnicowanie dopłat w ramach wspólnoty, szczególnie widoczne między „starymi” (około 300 euro/ha) a „nowymi” krajami (180–260 euro/ha). Odnosząc się do przyszłości europejskiego rolnictwa Jean – Luc'a Demarty wyraził opinię, że powinny być równe warunki gry dla wszystkich, proste i przejrzyste zasady płatności, które powinny być też efektywnym zabezpieczeniem rolniczych dochodów.

W części plenarnej pierwszego dnia Kongresu, której przewodniczył prof. Andrzej Grzywacz, reprezentujący PAN, wystąpił również Pan Marian Zalewski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Minister przedstawił szczegółowo oczekiwania rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, a także oczekiwania w sferze wspierania rozwoju obszarów wiejskich pod adresem nauki w kontekście obecności Polski w Unii Europejskiej i potrzeby dostosowania rolnictwa do obowiązujących wymagań. Podkreślił konieczność uwzględnienia w procesie badań i wdrażania rozwiązań naukowych do praktyki istniejącego zróżnicowania potencjału gospodarstw rodzinnych.

W swoim wystąpieniu postawił szereg pytań skierowanych do świata nauki i doradztwa, podkreślając jednocześnie, że nauka musi pomóc rolnictwu i sektorowi przetwórstwa produktów rolnych w konkurencyjnej walce, na rynku europejskim i światowym.

Pierwszego dnia Kongresu głos zabrała także Maria Elżbieta Orłowska – Sekretarz Stanu w Ministerstwie

Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pani Minister w swoim wystąpieniu skoncentrowała się na znaczeniu nauki dla rozwoju cywilizacyjnego kraju. Podkreśliła rolę edukacyjną nauki, w tym zwłaszcza uczelni wyższych, których misją jest w pierwszym rzędzie przygotowanie ludzi młodych do życia w szybko zmieniającej się gospodarce.

Pan Timothy Hall – Dyrektor ds. Biotechnologii, Rolnictwa i Żywności w Dyrektoriacie Generalnym Badań Komisji Europejskiej wskazywał w swoim wystąpieniu na duże znaczenie biotechnologii w przełamywaniu dotychczasowych barier efektywności w różnych dziedzinach produkcji rolniczej i przemysłu przetwórczego. Podkreślił także duże znaczenie wyników badań w zmieniających się warunkach produkcji rolniczej (np. zmian klimatycznych) oraz potrzebę wzmocnienia wiarygodności wyników badań z punktu widzenia społecznego ich odbioru, dając jako przykład kontrowersje wokół produktów rolniczych genetycznie modyfikowanych.

Część popołudniowa pierwszego dnia Kongresu zrealizowana była w pięciu tematycznych sesjach panelowych, których wyniki przedstawione zostały drugiego dnia podczas sesji podsumowującej prace Kongresu.

W drugim dniu Kongresu w sesji plenarnej przedstawione zostały prezentacje osiągnięć zaplecza naukowo-badawczego dla nauk rolniczych i pokrewnych. **Prof. dr hab. Zygmunt REKLEWSKI przedstawił zakres realizowanych prac w Instytutach działających w ramach V Wydziału Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN.** Prof. dr hab. Kazimierz BANASIK przedstawił działalność środowiska akademickiego na rzecz wprowadzania do praktyki rozwiązań innowacyjnych w sektorze rolno-spożywczym i na obszarach wiejskich”. Dr hab. Eugeniusz K. CHYŁEK w swoim wystąpieniu przedstawił zaangażowanie i efekty działalności jednostek badawczo-rozwojowych we wdrażaniu nowych technik i technologii w sektorze rolno-spożywczym, rybactwie, rybołówstwie i na obszarach wiejskich.

Wynikiem prac Kongresu są wnioski, adresowane do przedstawicieli świata nauki, administracji i parlamentu. Koncentrowały się one wokół problematyki związanej z integracją priorytetów polityki rolnej z priorytetami nauki oraz wskazywały kierunki strategicznie ważnych obszarów badawczych. Formulowane wnioski dotyczyły również zagadnień upowszechniania wyników badań, wdrażania ich do praktyki oraz zagadnień innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym i na obszarach wiejskich.

Kongres przyjął liczne propozycje rozwiązań i wniosków uznając, że w warunkach Polski rolnictwo powinno zmierzać w kierunku rozwoju zrównoważonego, przy jednoczesnym wykorzystaniu rozwiązań właściwych dla rolnictwa nowoczesnego, sprawnego pod względem technicznym i ekonomicznym, przyjaznego dla ludzi i środowiska, bazującego głównie na gospodarstwach rodzinnych.

Kongres wytyczył najważniejsze obszary badań, obejmujące aspekty technologiczne i ekonomiczne, w zakresie:

- racjonalnego użytkowania gruntów, z uwzględnieniem gleb o ograniczonej przydatności rolniczej;
- wpływu zmian klimatycznych na produkcję rolniczą;
- rozwiązań optymalnej gospodarki zmniejszającymi się zasobami wody;
- postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej;
- energetyki odnawialnej;
- infrastruktury wewnętrznej gospodarstw rolnych i zewnętrznej na obszarach wiejskich;
- bezpieczeństwa żywności i spełnienia oczekiwań konsumenta;
- marketingu i doradztwa w procesach innowacyjnych w rolnictwie, przetwórstwie i na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Kongres stwierdził, że wspieranie nauki i doradztwa służących rozwojowi rolnictwa jest jednym z najefektywniejszych sposobów wspierania rolnictwa ze środków publicznych. Jest to jednak ciągle jeszcze niedoceniany czynnik modernizacji i rozwoju, zwłaszcza w Polsce. Zdaniem uczestników Kongresu, punktem wyjścia stosowania wymienionej zasady, powinna być pełna integracja polityki naukowej i naukowo-technicznej z polityką rolną, wraz z określeniem kierunków i sposobów finansowego wspierania prowadzenia badań i upowszechniania ich wyników.

Uczestnicy I Kongresu Nauk Rolniczych stwierdzili jednocześnie występujący brak rzeczywistego koordynatora powiązań praktyki z badaniami rolniczymi, co utrudnia realizację ważnych kompleksowych badań interdyscyplinarnych oraz prowadzi do znacznego osłabienia efektywnego wykorzystania środków finansowych przeznaczanych na naukę. Dlatego też dla dobra wspólnego administracji rządowej, zaplecza naukowo-badawczego nauk rolniczych i pokrewnych, a także praktyki, powinna być powołana, na możliwie najwyższym poziomie decyzyjnym, jako ciało opiniodawczo-doradcze o charakterze ponadresortowym Rada Badań Rolniczych i Wdrożeń przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W I Kongresie Nauk Rolniczych uczestniczyło ponad 560 osób reprezentujących naukę i praktykę rolniczą, w tym kilkunastu przedstawicieli Ambasad. Wypracowane na Kongresie stanowisko służyć będzie poprawie efektywności badań naukowych i wzbogaci wkład naszego kraju w dyskusję nad „Strategią dla Europejskiej Agencji Badań Naukowych w dziedzinie Rolnictwa” oraz nad reformą Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

W Kongresie uczestniczyli członkowie Wydziału V PAN oraz pracownicy placówek naukowych PAN z zakresu nauk rolnych.

PREZYDIA PAN

Od maja odbyły się 4 Prezydium PAN: 12 maja, 16 czerwca, 21 sierpnia, 15 września 2009 r.

12 maja – m.in. posiedzenie poprzedzono panelem naukowym „Strategia badań na rzecz rozwoju energetyki w Polsce”. Omówiono projekt uchwały dotyczącej strategii badań na rzecz rozwoju energetyki w Polsce, który zostanie przedstawiony na najbliższym Zgromadzeniu Ogólnym PAN.

16 czerwca – Prezydium PAN odbyło się na terenie Ogrodu Botanicznego – CZRB PAN w Powsinie. M.in. uczczono pamięć zmarłego prof. Franciszka WITCZAKA. Dyskutowano na temat wyboru członków PAN. W związku z tym, że w przyszłym roku wejdzie w życie nowa Ustawa o PAN, postanowiono, że wybór członków zagranicznych PAN nastąpi na dotychczasowych zasadach. Nie ma natomiast możliwości zakończenia procedur wyboru członków krajowych w bieżącym roku. W związku z tym w nowej Ustawie o PAN powinien znaleźć się zapis mówiący, że rozpoczęte procedury wyborcze można dokończyć według starych zasad. Ustalono limit członków zagranicznych PAN na 220 osób. Obecnie liczba członków zagranicznych wynosi 196, zatem wybranych zostanie 24 członków (5 w Wydziale I, 3 w Wydziale II, 4 w Wydziale III, 5 w Wydziale IV, 2 w Wydziale V, 3 w Wydziale VI i 2 w Wydziale VII). Na zakończenie obrad doc. dr hab. Jerzy PUCHALSKI – Dyrektor Ogrodu Botanicznego przedstawił placówkę – omówił historię, strukturę, kierunki badawcze i kolekcje roślin.

15 września – m.in. prof. M. KLEIBER poinformował o postępach w pracach sejmowych nad Ustawą o PAN – odbyło się jedno posiedzenie, na którym dyskutowano o roli PAN, jeszcze bez odnośnika się do poszczególnych zapisów w projekcie ustawy. Rozmawiano na temat wyborów członków krajowych PAN. Dzięki specjalnemu zapisowi w powstającej obecnie Ustawie o PAN, rozpoczęte procedury wyborcze będą ważne także w wypadku, gdyby w ustawie zapisane zostały inne zasady wyboru. **Ustalono, że wybranych może zostać 33 nowych członków krajowych PAN** (7 w Wydziale I, 5 w Wydziale II, 6 w Wydziale III, 3 w Wydziale IV, 4 w Wydziale V, 5 w Wydziale VI i 3 w Wydziale VII). Oprócz tego można wybrać 24 członków rzeczywistych spośród członków korespondentów PAN (4 w Wydziale I, 3 w Wydziale II, 4 w Wydziale III, 4 w Wydziale IV, 3 w Wydziale V, 3 w Wydziale VI i 3 w Wydziale VII).

Prof. KLEIBER poprosił o zastanowienie się nad kandydatami na członków krajowych PAN. Poruszono kwestię wieku, niewielkiej liczby kobiet oraz faktu, iż wśród członków PAN brakuje przedstawicieli niektórych rejonów kraju. Mimo to zgodnie stwierdzono, że decydującym kryterium musi pozostać poziom naukowy kandydata.

W dalszej kolejności rozmawiano na temat „Oświadczenia Prezydium PAN i PAU w sprawie mediów pu-

blicznych”, w którym przypomniano o potrzebie realizacji tzw. misji mediów publicznych w zakresie promocji nauki i kultury. Omawiany tekst został wcześniej poparty przez Prezydium PAU. Członkowie Prezydium PAN zgłosili drobne uwagi dotyczące niektórych sformułowań. Tekst z sugerowanymi poprawkami zostanie przekazany do PAU.

Prof. Andrzej ZIELIŃSKI, Krajowy Konsultant w dziedzinie Epidemiologii, przedstawił informacje o zagrożeniach związanych z wirusem grypy A/H1N1. Na chorobę tę podatna jest większość populacji świata, a szczególnie zagrożone są kobiety w ciąży, osoby z chorobami przewlekłymi i osoby powyżej 65. roku życia. Do chwili obecnej przypadki świńskiej grypy stwierdzono w 180 krajach. Poziom zaraźliwości tej choroby jest na poziomie grypy sezonowej lub nawet niższy. Jeśli chodzi o szczepienia, to w pierwszej kolejności powinni być zaszczepieni przedstawiciele służby zdrowia, w dalszej kolejności służby państwowe, takie jak np. policja. W wypadku odmowy szczepienia przez osobę znajdującą się w grupie wysokiego ryzyka należy wymagać od niej uzasadnienia tej decyzji. Problemem, który wyniknął w Australii jest fakt, że w związku z epidemią świńskiej grypy zajęte były wszystkie miejsca w oddziałach intensywnej opieki medycznej. Należy więc być przygotowanym na taką ewentualność. Dodatkowym utrudnieniem jest to, iż chorzy na grypę nie mogą leżeć w pobliżu np. osób chorych na serce. W Australii, gdzie leczenie jest intensywne, nie stwierdzono zgonów w wyniku zachorowań na świńską grypę. Prof. A. ZIELIŃSKI potwierdził także, iż istnieje niebezpieczeństwo mutacji wirusa. W dalszej kolejności rozmawiano na temat przygotowania Polski i możliwości szczepień w naszym kraju. Prof. M. KLEIBER poinformował, iż w najbliższym czasie przedstawione zostanie stanowisko PAN w tej sprawie. Z kolei do „Oświadczenia Prezydium PAN i PAU w sprawie mediów publicznych” warto dodać akapit mówiący o potrzebie informacji dotyczących zachowań prozdrowotnych i udostępniania anteny władzom epidemiologicznym.

CZŁONKOWIE PAN

Zmarł profesor Tomasz Józef BRANDYK

W dniu 16 maja 2009 r. zmarł nagle w Warszawie w wieku 57 lat Prof. dr hab. Tomasz Józef BRANDYK, członek korespondent Polskiej Akademii Nauk, Profesor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, wiceprzewodniczący Wydziału Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN w latach 2003–2006, członek Prezydium Oddziału PAN w Lublinie, członek Prezydium Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska Rolniczego PAN, wiceprzewodniczący Międzynarodowego

Stowarzyszenia Torfowego (IPS), członek Prezydium Komitetu Krajowego Międzynarodowej Komisji Nawodnień i Odwodnień, Przewodniczący Rady Redakcyjnej Zeszytów Problemowych Postępów Nauk Rolniczych, Członek Redakcji Postępy Nauk Rolniczych. Wybitny specjalista w dziedzinie kształtowania środowiska. Opracował naukowe podstawy regulowania uwilgotnienia gleb z zastosowaniem modelowania matematycznego, uwzględniające aspekty ochrony środowiska, autor koncepcji modelowania ruchu wody w glebach.

Członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, członek rad naukowych instytutów PAN, członek licznych rad redakcyjnych i programowych czasopism naukowych.

Doktor honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Pochowany w Warszawie na cmentarzu przy Kościele św. Anny w Wilanowie.

Zmarł profesor Franciszek WITCZAK

W dniu 9 czerwca 2009 r. zmarł w Warszawie w wieku 87 lat prof. dr hab. Franciszek WITCZAK, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, emerytowany profesor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, kierownik Katedry Żywności Zwierząt i Gospodarki Paszowej SGGW w latach 1970–1990, zastępca sekretarza Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych PAN w latach 1973–1977 i 1981–1983; wiceprzewodniczący w latach 1969–1972 i sekretarz w latach 1972–1973 Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w latach 1969–1971 i 1973–1974, członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Wybitny specjalista w dziedzinie problematyki żywienia zwierząt gospodarskich oraz naukowych podstaw przemysłu paszowego i konserwacji pasz. Należał do grona zasłużonych i wielce cenionych nauczycieli akademickich SGGW, gdzie inicjował prace badawcze i z oddaniem kształcił studentów. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką Honorową „Za zasługi dla SGGW” i Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Pochowany w Warszawie na cmentarzu Powązkowskim.

Zmarł profesor Norman Ernest BORLAUG

12 września 2009 r. w Dallas zmarł w wieku 95 lat profesor Norman Ernest BORLAUG – amerykański uczonego pochodzenia norweskiego, agronom i hodowca roślin, członek zagraniczny Polskiej Akademii Nauk od 1988 r., laureat Pokojowej Nagrody Nobla, twórca „zielonej rewolucji”, doktor honoris causa SGGW w Warszawie. Autor zdania: „Nasza działalność była zmaganiem się potęgi współczesnej nauki z potęgą przyrostu naturalnego człowieka”.

Zespół ds. Nagród Prezesa Rady Ministrów na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów umieścił listę wyróżnionych w 2009 roku za rok 2008. W kategorii „Za wybitny dorobek naukowy” 4 osoby zostały wyróżnione, m.in. **Prof. Jerzy WAŻNY**, czł. rzecz. PAN. W zamieszczonej przez Kancelarię informacji o Profesorze m.in. czytamy: „jest twórcą polskiej szkoły ochrony drewna we wszystkich działach jego zastosowania: surowca drzewnego w leśnictwie i przemyśle drzewnym, drewna użytkowego w budownictwie i przemyśle drzewnym oraz ochronie zabytków”.

Profesorowie **Jan GLIŃSKI** – Prezes Oddziału PAN w Lublinie, pracownik Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie i **Eugeniusz KRASOWSKI** – Przewodniczący Komisji Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa Oddziału PAN w Lublinie **otrzymali Dyplomy Honorowego Profesora** (dr h.c.) Narodowej Akademii Ochrony Przyrody i Budownictwa Obiektów Sanatoryjnych w Symferopolu (Autonomiczna Republika Krymu na Ukrainie), jako wyraz uznania za wieloletnią owocną współpracę Oddziału PAN w Lublinie z placówkami naukowymi na Ukrainie.

Uroczyste wręczenie dyplomów odbyło się 8.09.2009 r. w Ałuszcze podczas III Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej „ENERGIA 2009”.

Profesorom **Andrzejowi SZUJECKIEMU** i **Zygmuntowi REKLEWSKIEMU** Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie nadała **Medal Instytutu Agronomicznego w Marymoncie** za osiągnięcia i wkład w rozwój nauk rolniczych. Wręczenie odbyło się 30 września na inauguracji roku akademickiego.

Profesor **Wojciech ŚWIĘCICKI** we wrześniu otrzymał od Rady Wydziału Rolniczego Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. J.i J. Śniadeckich w Bydgoszczy **Medal z okazji 40-lecia Wydziału Rolniczego**.

WYDZIAŁ

6 maja 2009 roku w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się **zebranie plenarne**, na którym m.in. dokonano oceny działalności Instytutu Agrofizyki im. B. Dobrzańskiego PAN w Lublinie. Następnie przyjęto sprawozdanie z działalności Wydziału w roku 2008, zatwierdzono przyznanie Medalu im. M. Oczapowskiego w roku 2009. Przedstawiono informację o przekształceniu Zakładu Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN. Powołano komisje: do oceny Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu oraz do przeprowadzenia konkursu na dyrektora Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poz-

naniu. Poinformowano o przebiegu prac nad projektem Ustawy o Polskiej Akademii Nauk, rozpoczęto dyskusję o projekcie przekształcenia struktury wydziałowej Akademii w 3 lub 4 Wydziały.

14 i 15 maja profesorowie **Andrzej GRZYWACZ** i **Zygmunt REKLEWSKI** uczestniczyli w **I Kongresie Nauk Rolniczych w Puławach**.

W dniu 5 września 2009 r. odbyło się **spotkanie** kierownictwa Wydziału z przedstawicielami jednostek naukowo-badawczych i szkół wyższych na temat realizacji badań wykorzystując bazę badawczą **Stacji Badawczej Rolnictwa Ekologicznego i Hodowli Zachowawczej Zwierząt PAN w Popielnie**.

Przewodniczący Wydziału V PAN wziął udział w **Doręczkach Prezydenckich**, które odbyły się 19 września 2009 r. w Spale (po kilkuletniej przerwie)

MEDAL IM. M. OCZAPOWSKIEGO W ROKU 2009

W wymaganym terminie wpłynęło do Wydziału ogółem 12 wniosków, z czego 2 nie były rozpatrywane ze względu na uchybienia formalne. Zgłoszeni zostali następujący kandydaci, profesorowie:

- 1 Mariusz FOTMA,
- 2 Piotr LEWICKI,
- 3 Bolesław NOWICKI,
- 4 Jerzy PREŚ
- 5 Stanisław PRZESTALSKI
- 6 Jerzy STRZEŻEK
- 7 Augustyn WOŚ
- 8 Janusz ZAŁUSKA
- 9 Teresa ŻEBROWSKA

oraz instytucja:

- 10 Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie.

W głosowaniu tajnym, przeprowadzonym drogą korespondencyjną wśród 14 (1 osoba wyłączona z głosowania ze względu na stan zdrowia – prof. F. WITCZAK) członków Kapituły Medalu im. Michała Oczapowskiego (profesorowie: Ryszard BABICKI, Eugeniusz BERNADZKI, Tadeusz GARBULIŃSKI, Jan GLIŃSKI, Janusz HAMAN, Adolf HORUBAŁA, Tadeusz KRZYMOWSKI, Jerzy J. LIPA, Stanisław NAWROCKI, Antoni RUTKOWSKI, Andrzej SZUJECKI, Marian TRUSZCZYŃSKI, Jerzy WAŻNY, Maciej ŻURKOWSKI) oraz na podstawie akceptacji zebrania plenarnego w roku 2009 Medale otrzymują:

1. **prof. dr hab. Mariusz FOTYMA**
2. **prof. dr hab. Stanisław PRZESTALSKI**
3. **prof. dr hab. Teresa ŻEBROWSKA**, czł. rzecz. PAN oraz instytucja:
4. **Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie.**

KONFERENCJA WYDZIAŁOWA

3 listopada w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbędzie się konferencja organizowana przez Komitet Ekonomiki Rolnictwa PAN na temat **wsi, rolnictwa i agrobiznesu polskiego – pięć lat po akcesji do UE**. (więcej informacji przy KER PAN).

NAGRODY NAUKOWE WYDZIAŁU

Zgodnie z Regulaminem przyznawania dyplomów i nagród naukowych Wydziału w terminie do 30 kwietnia br. wpłynęło: 2 wnioski o nagrodę im. M. Ocza-powskiego za autorstwo wybitnej książki naukowej oraz 6 wniosków o nagrodę za wyróżniającą się pracę badawczą. Komisja na posiedzeniu 12 maja br. sprawdziła zgodność wniosków z wymogami i wyznaczyła recenzentów merytorycznych oraz komitety naukowe właściwe do zaopiniowania i rekomendacji. Opiniowanie jest w toku.

Następne posiedzenie Komisji przewidziane jest na 21 października o godz. 10⁰⁰ w Wydziale.

KOMITETY NAUKOWE

Zmarł dr Antoni LEOPOLD, doc. INE PAN

W maju 2009 roku w wieku 92 lat zmarł dr Antoni Leopold, emerytowany docent Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN w Warszawie, specjalista z zakresu ekonomiki rolnictwa, członek honorowy Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN.

Zmarł profesor Andrzej KOSTURKIEWICZ

8 lipca 2009 zmarł w 85 roku życia prof. dr hab. Andrzej Kosturkiewicz, emerytowany profesor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, specjalista z zakresu melioracji i kształtowania środowiska i geodezji. Honorowy Członek Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska PAN, Redaktor Naczelny Roczników Nauk Rolniczych, Serii F – Melioracje i Inżynieria Środowiska Rolniczego do roku 1995.

ZESPOŁY INTEGRACYJNO-EKSPERCKIE

Prezes PAN prof. Michał KLEIBER, decyzjami z dnia 15 maja 2009 r. powołał 41 zespołów eksperckich,

w tym 8 ogólnych i 33 dyscyplinowe – obejmujące cały obszar nauki. Wśród zespołów funkcjonujących przy Wydziale Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN jest 7 Zespołów Integracyjno-Eksperckich.

Zespoły zostały powołane również na sugestię Pani Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbary KUDRYCKIEJ, w następujących celach:

■ dokonanie oceny problematyki badawczej (za lata 2004–2008) na tle rozwoju tej dyscypliny nauki na świecie,

■ określenie dalszego rozwoju wraz z koncepcją integracji środowiska naukowego i wspólnej płaszczyzny działań,

■ wykonane opracowania mają służyć do konstrukcji szczegółowych zadań polityki naukowej państwa. Gdy będą zamówienia i zlecenia na wykonanie ekspertyz, to dla najwyższych władz państwa wykona je Zespół,

■ są plany wykorzystania Zespołu do opiniowania dużych programów badawczych, zleczanych np. przez NCBR.

Zespół nazywa się „ekspcerki”, bo złożony jest z wybitnych fachowców. Drugi człon nazwy – „integracyjny” oznacza, że powołani są przedstawiciele różnych pionów nauki (uczelnia, instytutów badawczych, placówek PAN), skupieni w obszarach zainteresowań naukowych poszczególnych Wydziałów PAN.

Na zebraniach zespołów powiedziano i ustalono, że: –można dobrać członków zespołu z brakujących dyscyplin szczegółowych oraz z tych ośrodków naukowych, które nie są reprezentowane w Zespole. Nie powinno to być więcej jak 1–3 osób (muszą to być członkowie dowolnego komitetu naukowego PAN – jest to podstawa do rozliczeń delegacji),

–niestety środków finansowych na prace Zespołu nie zaplanowano (prócz delegacji),

–do końca 2009 r. Zespół powinien opracować ocenę sytuacji kadrowej (ośrodki, placówki, instytuty, katedry oraz stan osobowy – z zagrożeniami i ograniczeniami), Zespół powinien przedstawić roboczą wersję oceny problematyki badawczej oraz sugestie dalszego rozwoju. Opracowania (syntetyczne) o objętości około 10–15 stron maszynopisu będą opublikowane w „Postęпах Nauk Rolniczych”.

MIĘDZYWYDZIAŁOWE ZESPOŁY EKSPERCKIE

- I. Międzywydziałowy Zespół Ekspcerki ds. Programów Rozwoju Kraju (Zrównoważonego Rozwoju Kraju)
- II. Międzywydziałowy Zespół Ekspcerki ds. Gospodarki Wodnej
- III. Międzywydziałowy Zespół Ekspcerki ds. Rozwoju Biologii Molekularnej i Biotechnologii
- IV. Międzywydziałowy Zespół Ekspcerki ds. Ochrony i Zagospodarowania Środowiska

- V. Międzywydziałowy Zespół Eksperty ds. Gospodarki Energetycznej
- VI. Międzywydziałowy Zespół Eksperty ds. Badań Kosmicznych
- VII. Międzywydziałowy Zespół Eksperty ds. Badań Polarnych
- VIII. Międzywydziałowy Zespół Eksperty ds. Przemian i Polityki Społecznej

ZESPOŁY INTEGRACYJNO-EKSPERTCKIE

- I. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Historycznych
- II. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk o Kulturze i Sztuce
- III. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Ekonomicznych
- IV. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Prawnych
- V. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Humanistycznych
- VI. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Społecznych
- VII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Filologicznych
- VIII. Zespół Integracyjno-Eksperty Pedagogiki i Kształcenia
- IX. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Biologii Ogólnej
- X. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Biologii Roślin
- XI. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Biologii Zwierząt
- XII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Chemicznych
- XIII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Fizycznych i Astronomicznych
- XIV. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Matematycznych
- XV. Zespół Integracyjno-Eksperty Budownictwa, Architektury i Infrastruktury
- XVI. Zespół Integracyjno-Eksperty ds. Budowy Maszyn i Mechaniki
- XVII. Zespół Integracyjno-Eksperty ds. Nauki o Materiałach
- XVIII. Zespół Integracyjno-Eksperty ds. Automatyki i Informatyki
- XIX. Zespół Integracyjno-Eksperty ds. Inżynierii Biomedycznej i Pomiarów
- XX. Zespół Integracyjno-Eksperty Biologicznych Podstaw Produkcji Roślinnej
- XXI. Zespół Integracyjno-Eksperty Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej
- XXII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk o Roślinach Uprawnych
- XXIII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk o Środowisku Rolniczym

- XXIV. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Leśnych
- XXV. Zespół Integracyjno-Eksperty Ekonomiki Rolnictwa
- XXVI. Zespół Integracyjno-Eksperty Techniki Rolniczej
- XXVII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Medycznych Podstawowych i Molekularnych (Biologii Medycznej)
- XXVIII. Zespół Integracyjno-Eksperty Klinicznych Nauk Medycznych
- XXIX. Zespół Integracyjno-Eksperty Medycyny Społecznej i Epidemiologii
- XXX. Zespół Integracyjno-Eksperty ds. Rozwoju Człowieka
- XXXI. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Geologicznych i Geofizycznych
- XXXII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Geograficznych i Oceanologii
- XXXIII. Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk Górniczych

Poniżej podajemy aktualne składy Zespołów Integracyjno-Ekspertyckich w Wydz. V PAN wraz z ich przewodniczącym

Zespół Integracyjno-Eksperty Biologicznych Podstaw Produkcji Roślinnej PAN

1. Prof. dr hab. Jerzy FABISZEWSKI
2. Prof. dr hab. Janina FATYGA
3. Prof. dr hab. Antoni FILIPOWICZ
4. Prof. dr hab. Jerzy HETMAN
5. Prof. dr hab. Czesław HOŁDYŃSKI
6. Prof. dr hab. Zenon PIJANOWSKI
7. Prof. dr hab. Franciszek RUDNICKI
8. Prof. dr hab. Piotr SOBICZEWSKI (wiceprzewodn.)
9. Prof. dr hab. Wojciech ŚWIĘCICKI
10. Prof. dr hab. Kazimierz TOMAŁA
11. Prof. dr hab. Janusz ZIMNY (przewodn.)

Zespół Integracyjno-Eksperty Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej PAN

1. Prof. dr hab. Przemysław BUSSE
2. Prof. dr hab. Andrzej CIERESZKO
3. Prof. dr hab. Eugeniusz HERBUT
4. Prof. dr hab. Józef NICPOŃ
5. Prof. dr hab. Roman NIŻNIKOWSKI (wiceprzewodn.)
6. Prof. dr hab. Zygmunt PEJSAK
7. Prof. dr hab. Beata M. POKRYSZKO
8. Prof. dr hab. Jerzy STRZEŻEK (przewodn.)

Zespół Integracyjno-Eksperty Nauk o Roślinach Uprawnych PAN

1. Prof. dr hab. Iwona BARTKOWIAK-BRODA (przewodn.)

- 2.Prof. dr hab. Wojciech BUDZYŃSKI
- 3.Prof. dr hab. Bohdan DOBRZAŃSKI
- 4.Prof. dr hab. Ryszard HOŁOWNICKI
- 5.Prof. dr hab. Józef HORABIK
- 6.Prof. dr hab. Mikołaj KNAFLEWSKI
- 7.Prof. dr hab. Jan KUŚ
- 8.Prof. dr hab. Janusz LIPECKI
- 9.Prof. dr hab. Jan NAWROT
- 10.Prof. dr hab. Joanna NOWAK
- 11.Prof. dr hab. Jan RYBCZYŃSKI
- 12.Prof. dr hab. Czesław SADOWSKI
- 13.Prof. dr hab. Jerzy TYS

Zespół Integracyjno-Ekspertyczny Nauk o Środowisku Rolniczym PAN

- 1.Prof. dr hab. Franciszek ADAMICKI
- 2.Prof. dr hab. Kazimierz BANASIK
- 3.Prof. dr hab. Elżbieta BIERNACKA
- 4.Prof. dr hab. Danuta CZĘPIŃSKA-KAMIŃSKA
- 5.Dr hab. Krzysztof CZERNAŚ
- 6.Prof. dr hab. Ryszard DĘBICKI
- 7.Prof. dr hab. Stanisław GAWROŃSKI
- 8.Prof. dr hab. Stanisław GRUNDAS
- 9.Prof. dr hab. Andrzej KĘDZIORA
- 10.Prof. dr hab. Andrzej KOMOSA
- 11.Prof. dr hab. Krystyna KONSTANKIEWICZ (przewodn.)
- 12.Prof. dr hab. Jan KUCHARSKI
- 13.Prof. dr hab. Jan ŁABĘTOWICZ (wiceprzewodn.)
- 14.Doc. dr hab. Tomasz STUCZYŃSKI

Zespół Integracyjno-Ekspertyczny Nauk Leśnych PAN

- 1.Prof. dr hab. Adam BORATYŃSKI
- 2.Prof. dr hab. Tomasz BORECKI
- 3.Prof. dr hab. Jerzy KARG
- 4.Prof. dr hab. Krzysztof KRAJEWSKI
- 5.Dr hab. Jan MATUSZKIEWICZ, doc. IGPZ PAN
- 6.Prof. dr hab. Włodzimierz PRĄDZYŃSKI
- 7.Prof. dr hab. Wiesław PRUS-GŁOWACKI
- 8.Prof. dr hab. Ewa RATAJCZAK
- 9.Prof. dr hab. Janusz SABOR
- 10.Prof. dr hab. Zbigniew SIEROTA (przewodn.)
- 11.Prof. dr hab. inż. Jerzy SZWAGRZYK

Zespół Integracyjno-Ekspertyczny Ekonomiki Rolnictwa PAN

- 1.Prof. dr hab. Stanisław CEBULA
- 2.Dr hab. Adam CZUDEK, prof. UR
- 3.Prof. dr hab. Danuta KOŁOŻYN-KRAJEWSKA
- 4.Prof. dr hab. Andrzej KOWALSKI (przewodn.)
- 5.Prof. dr hab. Marian KOZIEJ
- 6.Dr hab. Barbara KUTKOWSKA, prof. UP
- 7.Prof. dr hab. Andrzej LIBIK
- 8.Prof. dr hab. Andrzej PISULA
- 9.Prof. dr hab. Marian PODSTAWKA

- 10.Prof. dr hab. Tadeusz SIKORA
- 11.Prof. dr hab. Andrzej WIATRAC (wiceprzewodn.)

Zespół Integracyjno-Ekspertyczny Techniki Rolniczej PAN

- 1.Prof. dr hab. Teofil ŁABZA
- 2.Prof. dr hab. Norbert MARKS
- 3.Prof. dr hab. Piotr STYPIŃSKI
- 4.Prof. dr hab. Aleksander SZEPTYCKI (przewodn.)
- 5.Prof. dr hab. Józef SZLACHTA
- 6.Prof. dr hab. Jerzy SZUKAŁA
- 7.Prof. dr hab. Marek TOMALAK
- 8.Prof. dr hab. Zbigniew WEBER

FINANSE

Wydział Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN otrzymał drugą ratę środków do podziału w roku 2009 na działalność wspomagającą badania (DWB) dla komitetów naukowych. Przyznane środki finansowe z DWB dla PAN przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2009 stanowią około 86% kwoty, na jaką zespoły ds. DWB zaopiniowały rozpatrzone zadania. Środki otrzymane z MNiSzW decyzjami w roku bieżącym stanowią 87,5% kwoty wydatkowanej w roku 2008. W roku 2009 38 konferencji i 9 tytułów wydawniczych otrzyma pomoc finansową z DWB.

DZIAŁALNOŚĆ KOMITETÓW

Komitet Agrofizyki PAN współuczestniczył z Oddziałem PTA w Olsztynie oraz z Katedrą Inżynierii Mechanicznej i Agrofizyki UR a także UWM w Olsztynie w organizacji kolejnej konferencji „Właściwości geometryczne, mechaniczne i strukturalne surowców i produktów spożywczych, która odbyła się w Olsztynie w dniach 27–29 maja. Komitet Agrofizyki PAN wydał w 2007 roku dwie monografie z tego zakresu a obecnie przygotowuje dwie kolejne, które ukazą się drukiem w 2010 roku.

Komitet współuczestniczył wraz z Instytutem Agrofizyki PAN, Polskim Towarzystwem Agrofizycznym oraz Uniwersytetem Przyrodniczym i Uniwersytetem Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie w organizacji konferencji „Agrofizyka w badaniach środowiska przyrodniczego”, która odbyła się z okazji 100 rocznicy urodzin prof. dr hab. Bohdana Dobrzańskiego, czł. rzecz. PAN, założyciela i pierwszego dyrektora IA PAN, rektora UP i UMCS, a także pomysłodawcy i pierwszego przewodniczącego Komitetu Agrofizyki PAN. Rolę

w rozwoju nauk rolniczych omówili profesorowie: Marian WESOŁOWSKI, Stanisław UZIĄK, Ryszard TURSKI i Piotr SKŁODOWSKI, a wkład w rozwój agrofizyki przedstawili: prof. Jan GLIŃSKI, czł. rzeczn. PAN – dyrektor IA PAN, minionych czterech kadencji oraz pełniący obecnie tę rolę prof. Józef HORABIK.

Komitet Agrofizyki PAN wspólnie z Katedrą Sadownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Polskim Towarzystwem Agrofizycznym oraz Fundacją Rozwoju Nauk Agrofizycznych zorganizował w dniach 22–23 września konferencję „Jakość owoców i warzyw w badaniach agrofizycznych”. Głównym celem konferencji było przedstawienie możliwości wykorzystania metod stosowanych w agrofizyce do prowadzenia badań fizycznych właściwości i oceny jakości owoców i warzyw. Tematyka przedstawiona w ramach konferencji dotyczyła badania właściwości fizycznych owoców konsumpcyjnych oraz przeznaczonych do przechowywania. Poświęcono wiele uwagi owocom i warzywom jako surowcom przetwórczym oraz fizycznym opisom tych procesów. Organizacja konferencji w zakresie badań właściwości fizycznych i jakości owoców i warzyw pozwoliła wyodrębnić sub-specjalność agrofizyki, którą nazwano „hortyfizyką”, czyli fizyką ogrodnictwa. Komitet planuje wydać w tym zakresie opracowanie monograficzne na przełomie 2009/2010 roku.

Komitet w bieżącym roku wydał kolejną książkę z zakresu badań agrofizycznych pt.: „Właściwości fizyczne surowców roślinnych; ziarno, owoce, surowce energetyczne” pod red. B. DOBRZAŃSKIEGO jr. i R. RYB-CZYŃSKIEGO – ISBN: 978-83-60489-13-0, oraz „Problemy agrofizyczne kształtowania środowiska rolniczego” – ISBN: 978-83-60489-11-6, „Właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleb” – ISBN: 978-83-60489-12-3.

W dniach 13–14 września odbyło się posiedzenie plenarne komitetu, którego celem były dalsze prace nad przygotowaniem monografii poświęconej problemom nauczania agrofizyki na uczelniach wyższych, przedstawienie zakresu wydawniczego KA PAN oraz zaznajomienie członków komitetu z ostateczną, przygotowaną przez prezydium, opinią o działalności Instytutu Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w latach 2005–2008.

Komitet Biologii Rozrodu Zwierząt (KBRZ) PAN. Członkowie KBRZ: prof. A. CIERESZKO, prof. J. KOTWICA, prof. J. STRZEZEK, prof. E. WIERZCHOŚ i prof. S. ZDUŃCZYK weszli w skład zespołu Integryjno-Eksperymentalnego Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej oraz Nauk Biologii Zwierząt. W lipcu

odbyło się zebranie prezydium KBRZ, w trakcie którego przygotowano opinię Komitetu Biologii Rozrodu Zwierząt PAN, dotyczącą wniosku Rady Naukowej Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kiełanowskiego PAN o przyznanie Nagrody Naukowej Wydziału Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN zespołowi pod kierownictwem prof. dr. hab. Franciszka PRZEKOPĄ. Przedmiotem wniosku był cykl prac dotyczących ekspresji genów GnRH i receptora GnRH w układzie podwzgórzowo-przysadkowym owcy w różnych stanach fizjologicznych oraz wpływu układów neuralnych na ekspresję tych genów. Prezydium KBRZ wysoko oceniało wartość przedstawionych prac stwierdzając, że wyniki badań zespołu mają duże znaczenie poznawcze w poszerzeniu wiedzy na temat mechanizmów neuroendokrynych regulacji rozrodu.

Prof. dr hab. Jan UDAŁA z zespołem kontynuował prace nad przygotowaniem oceny realizacji zadań dydaktycznych z zakresu rozrodu zwierząt w szkołach wyższych. Prace mają na celu ustalenie merytorycznych wymagań i standardów nauczania rozrodu na poszczególnych poziomach kształcenia w szkolnictwie wyższym.

Członkowie KBRZ współorganizowali i prowadzili sesje tematyczne specjalistycznych sympozjów, m.in. Cost Action – Gemini „Maternal Interaction with Gametes and Embryos” Workshop of Working group 1: Experimental models, 7–8 V 2009 – Lansko, Poland; Eighth International Conference on Pig Reproduction (Alberta, Kanada, czerwiec 2009). Komitet oraz Krakowski Oddział Towarzystwa Biologii Rozrodu pracowali nad organizacją II Zimowej Konferencji TBR „Centralne i lokalne regulacje procesów rozrodczych”. Konferencja planowana jest w okresie 17–19 lutego 2010 w Zakopanem, a sesje tematyczne objęłyby następujące zagadnienia: biotechnologia w rozrodzie zwierząt, centralna i obwodowa regulacja uwalniania GnRH, oddziaływanie ksenobiotyków środowiskowych na rozród, adaptacje maczyno-płodowe w okresie ciąży, lokalne regulacje funkcji męskiego układu rozrodczego, lokalne regulacje funkcji jajnika. Członkowie KBRZ współorganizują XLIII Sympozjum Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików w Bydgoszczy „Współczesne kierunki badań w histochemii i immunocytochemii”, 21–23 września 2009 roku.

Komitet Ekonomiki Rolnictwa PAN. Przygotowano zeszyt Roczników Nauk Rolniczych, Serii G. Dominują w nim opracowania z zakresu potrzeb i metodologii badań w makro- i mikroekonomii w zakresie gospodarki żywnościowej. Pod patronatem KER PAN w dniach 14–17 czerwca w Krasnobrodzie (woj. lubel-

skie) odbyły się XIV Warsztaty Ekonomistów Rolnych. Ich celem była integracja środowiska ekonomistów rolnych, zwłaszcza młodych pracowników nauki, pogłębienie wiedzy ekonomicznej oraz zapoznanie się młodej kadry z doświadczeniami naukowców o uznanym dorobku, dotyczącymi pracy naukowej, dydaktyki, specyfiki pracy na uczelni i awansów naukowych. Wykłady i seminaria obejmowały metodologię badań w naukach ekonomicznych, przygotowanie opracowań naukowych. W warsztatach uczestniczyło 30 osób z różnych Uczelni. Komitet przygotował program konferencji Wydziału Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN, która odbędzie się 3 listopada 2009 r. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie (sala 2604) pt. „*Wież, rolnictwo i agrobiznes polski pięć lat po akcesji do UE*”. Wygłoszone zostaną następujące referaty:

1. prof. dr hab. Wojciech JÓZWIAK, prof. dr hab. Andrzej KOWALSKI: *Sytuacja rolnictwa polskiego w warunkach objęcia Wspólną Polityką Rolną,*
2. prof. dr hab. Roman URBAN: *Stan i możliwości rozwojowe polskiego przemysłu spożywczego,*
3. prof. dr hab. Walenty POCZTA: *Pozycja konkurencyjna polskiego agrobiznesu na rynku europejskim,*
4. prof. dr hab. Bogdan KLEPACKI, prof. dr hab. Stanisław STAŃKO: *Formy wsparcia rozwoju rolnictwa i wsi w Polsce,*
5. prof. dr hab. Marek KŁODZIŃSKI, dr Artur BOŁTROMIUK: *Środowiskowe efekty wspierania rozwoju obszarów wiejskich z funduszy unijnych.*

Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN.

2 czerwca 2009 r. odbyło się zebranie plenarne „wiosenne” w spółce DANKO Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzyni. Członkowie wysłuchali informacji o Firmie DANKO, przedstawionych przez dr. Karola MARCINIAKA, członka Komitetu, Prezesa Zarządu, Dyrektora Spółki DANKO oraz dr Zofię BANASZAK, Dyrektora Zakładu Hodowli Roślin. Wizytowano pola z doświadczeniami hodowli roślin. Komitet był pod wrażeniem ilości i jakości, a także wyników prac hodowlanych prowadzonych w Firmie DANKO. W dyskusji podkreślono konieczność kontynuacji tradycji polskiej hodowli strategicznych roślin rolniczych. Prof. dr hab. Ewa ZIMNOCH-GUZOWSKA, w imieniu Przewodniczącego Wydz. V PAN prof. dr hab. Andrzeja GRZYWACZA, wręczyła pismo nadające prof. dr hab. Maciejowi ZENKTELEROWI godność Honorowego Członka Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin. Przewodniczący Komitetów: Biotechnologii – prof. Stefan MALEPSZY i FGiHR – prof. Ewa ZIMNOCH-GUZOWSKA opracowali stanowisko z dyskusji przeprowadzonej na wspólnym posiedzeniu Komitetów (9 XII 2008)

i po zaakceptowaniu przez Zebranie plenarne (2 VI 2009), wysłano je 10 VI 2009 adresatom: Prezesowi PAN, Przewodniczącym Wydziałów II i V PAN, Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministrowi Środowiska. Oto jego treść:

Stanowisko Komitetu Biotechnologii PAN i Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin Wydz. V PAN w sprawie stanu biotechnologii w obszarze legislacji, edukacji i badań w Polsce.

Członkowie dwóch Komitetów PAN: Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin V Wydz. oraz Komitetu Biotechnologii przy Prezydium PAN, zebrani na wspólnym posiedzeniu, które odbyło się 9 grudnia 2008 w Warszawie, wyrazili swoje stanowisko w sprawach kluczowych dla rozwoju biotechnologii w Polsce. Ponieważ biotechnologia ma być podstawą biogospodarki w tym wieku, to harmonijny jej rozwój jest niezwykle ważny dla społeczeństwa i pozycji naszego kraju. Wymaga to podjęcia skoordynowanych działań w trzech sferach – prawnej, edukacji i badań.

W sferze prawnej apelujemy o wprowadzenie legislacji sprzyjającej rozwojowi innowacyjnych technologii, a w szczególności: 1. Ratyfikowanie przez rząd polski konwencji europejskich dotyczących badań genetycznych, w szczególności *Konwencji Rady Europy o Ochronie Praw Człowieka i Godności Istoty Ludzkiej Wobec Zastosowań Biologii i Medycyny (Konwencja o Prawach Człowieka i Medycynie)* z 19 listopada 1996, podpisaną przez Polskę w 1997, dotąd nie ratyfikowanej; 2. Stworzenie szczegółowych uregulowań prawnych dotyczących testów genetycznych i ich konsekwencji; 3. Stworzenie jednej ustawy o inżynierii genetycznej, która zastąpiłaby obecnie procedowaną ustawę „Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych”, lub dokonanie w tej ostatniej zmian w duchu zgodności z rozwiązaniami UE. Niezbędne jest także wprowadzenie innych działań systemowych sprzyjających rozwojowi biotechnologii, na które wskazał Zespół do Spraw Biogospodarki w opracowaniu z 2008 roku, przeznaczonym dla Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W sferze edukacji apelujemy o nasilenie działań umożliwiających młodym biotechnologom (każdego roku mamy w Polsce około 1500 absolwentów tego kierunku) rozwinięcie swoich talentów twórczych w nauce i gospodarce. Potrzebne jest nie tylko wspieranie rozpoczętych rozwiązań, jak inkubatory przedsiębiorczości akademickiej i wyspecjalizowane parki biotechnologiczne, ale także wprowadzenie rozwiązań zupełnie nowych, praktykowanych w innych krajach. W sferze edukacji postulujemy również o zwiększone nakłady na nowoczesne formy edukacji społecznej, które rozpowszechnią wiedzę o biotechnologii.

W sferze badań konieczne są nakłady na rozwój infra-

struktury oraz równoległe promowanie prac z obszaru biotechnologii medycznej, przemysłowej, rolniczej oraz środowiskowej, a w szczególności:

- produkcji nowych leków (zwłaszcza hormonów, szczepionek i systemów diagnostycznych) oraz leków opartych na kwasach nukleinowych,
- bioenergetyki – zarówno biopaliw węglowych i wodorowych, jak i energetyki opartej na biomasie,
- wprowadzanie do rolnictwa technologii wolnych od dotychczasowych obciążeń dla środowiska,
- wytwarzania biomateriałów.

Najbliższe zebranie prezydium odbędzie się 29 września 2009 r., natomiast plenarne w listopadzie 2009 r.

Komitet Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN współorganizował dwie konferencje naukowe: 1) III Międzynarodową Konferencję Naukową pt. „Azot w środowisku przyrodniczym”, która odbyła się w dniach 21–22 maja 2009 r. w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Konferencję patronatem objął JM Rektor UWM w Olsztynie – prof. dr hab. Józef GÓRNIOWICZ. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. dr hab. Zdzisław CIEĆKO. W czasie konferencji wygłoszono 23 referaty i zaprezentowano 71 posterów. Wydano materiały konferencyjne i przygotowano prace oryginalne do druku w wydawnictwie naukowym. 2) III Ogólnopolską Konferencję Naukową z udziałem gości zagranicznych pt. „Kształtowanie i ochrona środowiska, uwarunkowania przyrodnicze, techniczne i społeczno-ekonomiczne”, która odbyła się w dniach 23–25 czerwca 2009 r. w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. W skład Komitetu Honorowego weszli: Marszałek województwa warmińsko-mazurskiego – mgr Jacek PROTAS, Wojewoda Warmińsko-Mazurski – mgr Marian PODZIEWSKI, JM Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – prof. dr hab. Józef GÓRNIOWICZ. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. dr hab. Józef KOC. W czasie konferencji wygłoszono 52 referaty i zaprezentowano 126 posterów. Ponadto odbyły się 3 sesje terenowe:

- Pojezierze Iławskie (nowe technologie w oczyszczaniu ścieków i utylizacji odpadów), Grunwald, Olsztyn;
- Mazurski Park Krajobrazowy, Krutynia, Nadleśnictwo Sychowo;
- Malbork, Żuławy – Wyspa Sobieszowska, Nadleśnictwo Stare Jabłonki.

Wydano materiały konferencyjne i przygotowano prace oryginalne do druku w wydawnictwach naukowych.

Komitet wystąpił do Przewodniczącego Rady Nauki w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – prof.

dr hab. Kazimierza STĘPNIA z prośbą o uwzględnienie w Krajowym Programie Badań Naukowych i Prac Rozwojowych zagadnień dotyczących środowiska glebowego i jego ochrony.

Komitet Melioracji i Inżynierii Środowiska Rolniczego PAN był współorganizatorem, wspólnie z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, konferencji naukowej „Kształtowanie i ochrona środowiska – uwarunkowania przyrodnicze, techniczne i społeczno-ekonomiczne”. W konferencji uczestniczyło 189 osób. Reprezentowali oni organizatorów oraz 22 uczelnie wyższe Polski, 8 instytutów naukowo-badawczych, firmy i jednostki samorządowe. Celem konferencji było stworzenie forum do prezentacji najnowszych prac i wymiany osiągnięć naukowych partnerów krajowych i zagranicznych dotyczących roli melioracji w kształtowaniu i ochronie zasobów wodnych oraz podjęcie dyskusji nad nowymi zadaniami melioracji wodnych. Głównymi problemami omawianymi na konferencji były: zagrożenia środowiska, źródła, ich rozmiary, skutki i przeciwdziałanie, monitoring, waloryzacja, ochrona i renaturyzacja środowiska, kształtowanie krajobrazu, melioracje i rekultywacje w różnych ekosystemach, unieszkodliwianie ścieków i odpadów stałych, nowe technologie w ochronie środowiska, problemy społeczno-ekonomiczne kształtowania obszarów wiejskich, polityka ekologiczna państwa, założenia, cele i realizacja.

Komitet był współorganizatorem, wspólnie z Katedrą Melioracji i Agrometeorologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy konferencji naukowej z udziałem gości zagranicznych pt. „Nawadnianie roślin w świetle zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich – aspekty przyrodniczo-produkcyjne i techniczno-infrastrukturalne”. Łącznie w konferencji uczestniczyło ponad 40 osób reprezentujących uczelnie, ośrodki naukowo-badawcze, firmy i instytucje. W trakcie zaplanowanego na 3 dni spotkania naukowego przedstawiono w 5 sesjach – jako referaty bądź postery – łącznie 43 prace. Sesja I „Rozwój nawodnień w Polsce oraz nawodnienia w ogrodnictwie”, Sesja II – „Nawadnianie upraw polowych”, Sesja III „Aktualne trendy w rozwoju mikronawodnień oraz nawodnienia na trwałych użytkach zielonych i w leśnictwie”, Sesja IV – „Teoria i praktyka w stosowaniu nawodnień” i Sesja V – Posterowa. W drugim dniu sympozjum podczas sesji terenowej pokazano uczestnikom Rezerwat „Cisy Staropolskie im. Leona Wyczółkowskiego” w Wierchlesie, który jest najliczniejszym skupiskiem cisa na stanowisku naturalnym w Europie, znajdującym się pod ochroną już od co najmniej 1827 roku. W kolejnym etapie Akwedukt

Fojutowo, unikalny zabytek architektury hydrotechnicznej, wzorowany na antycznych rzymskich budowlach – akwedukt, będący skrzyżowaniem dwóch cieków wodnych: Czerskiej Strugi (płynąca dołem) i Wielkiego Kanału Brdy (płynąca górą). Budowla ma 75 m długości, co czyni z niej najdłuższy taki obiekt w Polsce. Akwedukt ten wzniesiono w latach 1845–1849. W ostatnim dniu sympozjum omówiono m.in. możliwość aplikowania o krajowe i zagraniczne środki finansowe na przyszłe badania, które uwzględniałyby szereg aspektów dotyczących m.in. rozwoju nawodnień w obliczu zmian klimatycznych, upraw w systemie ekologicznym i zintegrowanym, fertygacji, biologii gleby itd. Konferencje charakteryzował wysoki poziom naukowy i sprawna organizacja.

Komitet Nauk Leśnych PAN w maju 2009 r. odbył posiedzenie plenarne. W jego trakcie wręczono nominacje członkom Komitetu Redakcyjnego *Folia Forestalia Polonica*, a redaktor naczelny Pani doc. dr hab. Iwona SKRZECZ zaprezentowała najnowsze informacje dotyczące bieżących spraw czasopisma oraz plany na przyszłość. W części naukowej spotkania Pan profesor dr hab. Jerzy LESIŃSKI z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie wygłosił referat pt.: „Natura 2000 w lasach”.

W lipcu 2009 r. ukazał się pod nowym kierownictwem redakcyjnym i w nowej szacie graficznej kolejny numer czasopisma „Folia Forestalia Polonica – Serii A”, w którym przedstawiono materiały II Europejskiego Kongresu IUFRO „Forests and forestry in the context of regional development”. Zawiera on 16 artykułów skupiających się na oddziaływaniu rozwoju regionalnego krajów Europy na lasy, leśnictwo oraz nauki leśne. Czasopismo posiada własną stronę internetową, zawierającą wszelkie niezbędne informacje dla autorów i czytelników (<http://ffp.ibles.pl>).

Komitet Nauk Leśnych przygotował opinię zbioru prac naukowych prof. dr hab. Hanny KWAŚNEJ pod tytułem „Bioróżnorodność grzybów glebowych”, przedstawionych do Nagrody Naukowej Wydziału V PAN. Oceniono, że odkryte w wyniku tych badań nowe gatunki grzybów oraz umiejętność ich rozpoznawania przy zastosowaniu nowoczesnych technik biologii molekularnej mikroorganizmów w glebach leśnych, a także ocena ich roli w środowisku glebowym (gleba i korzenie drzew leśnych) stanowi poważny wkład Autorki w rozwój nauk leśnych, głównie z zakresu ekologii mikroorganizmów.

Komitet Nauk Ogrodniczych PAN 2 czerwca 2009 roku odbył piąte zebranie plenarne w kadencji

2007–2010, na Wydziale Ogrodniczym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z udziałem J.M. Rektora UP w Poznaniu prof. dr hab. Grzegorza SKRZYPCZAKA, Dziekana Wydziału Ogrodniczego prof. dr hab. Piotra URBAŃSKIEGO, Prezesa Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych prof. dr hab. Edwarda KUNICKIEGO. Tematyka zebrania dotyczyła informacji: o historii, strukturze i zakresie działania UP w Poznaniu, a w szczególności o Wydziale Ogrodniczym; o zebraniu prezydium KNO, które odbyło się 25 kwietnia 2009 roku na UR Krakowie; o spotkaniach organizowanych przez PAN; o pracach Rady Nauki przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego; o sieci naukowej „Ogrodnictwo dla zdrowia i jakości życia”; o konferencjach naukowych organizowanych w 2009 roku. Tematyka zebrania dotyczyła również: –proponycji współpracy naukowej w ramach konsorcjum z możliwością pozyskania środków finansowych z Funduszy Strukturalnych (proponowany temat to: „Biologiczne i agrotechniczne metody podwyższania jakości polskich produktów ogrodniczych – warzywa, owoce, kwiaty, zioła, miód”); –analizy poziomu naukowego polskich czasopism ogrodniczych. Na zakończenie zebrania prof. dr hab. Mikołaj KNAPLEWSKI wygłosił referat „Szparag – roślina, uprawa, badania”, którego kulminacją była degustacja szparagów przyrządzonych na różne sposoby.

Członkowie **Komitetu Nauk o Żywności PAN** na zebraniu plenarnym w Poznaniu 29 VI 2009 r. omówili bieżącą działalność Komitetu, w tym głównie trzech komisji oraz wysłuchali dwóch referatów. W dniach 30 VI–01 VII 2009 r. zorganizowano w Poznaniu XXXIX Sesję Komitetu pt. „Postęp w wytwarzaniu i ocenie żywności”. Program Sesji obejmował 4 referaty plenarne oraz obrady w czterech sekcjach: (A) Technologia przetwarzania produktów pochodzenia roślinnego, (B) Biotechnologia żywności, (C) Technologia produktów pochodzenia zwierzęcego, (D) Jakość żywności w żywieniu człowieka. W sesji uczestniczyło 186 osób, głównie z ośrodków akademickich.

Komitet Nauk Weterynaryjnych PAN. 8 V 2009 r. odbyła się konferencja w Kościerzynie pt. „Stan obecny i perspektywy rozwoju nauk klinicznych w zakresie zwierząt gospodarskich”. Konferencja została zorganizowana wspólnie z Pomorskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii oraz Polskim Stowarzyszeniem Bujańskim. Wygłoszono 5 referatów. Wzięło w niej udział 40 uczestników. 9–12 IX 2009 r. odbyło się 27 Spotkanie Europejskiego Towarzystwa Weterynaryjnego oraz Europejskiego Kolegium Patologów Wete-

rynaryjnych w Krakowie. Organizatorami konferencji, obok KNW, byli: Uniwersytet Jagielloński i Polskie Towarzystwo Patologów. Wzięło w niej udział ok. 400 uczestników z Polski i zagranicy.

Komitet Nauk Zootechnicznych PAN. Przewodnicząca KNZ, prof. dr hab. Dorota JAMROZ oraz członkowie prezydium: prof. dr hab. Zygmunt LITWIŃCZUK, prof. dr hab. Eugeniusz HERBUT i prof. dr hab. Andrzej FILISTOWICZ wzięli udział w dwudniowym zjeździe dziekanów wydziałów uczelni akademickich kształcących studentów na kierunku zootechnika, poszerzonym o obecność członków Rady Nauki i członków CK ds. SiT, dyrektorów instytutów: IGHZ PAN w Jastrzębcu, IFZZ PAN w Jabłonie i IZ – PIB w Krakowie. Tematyka zjazdu była ukierunkowana na problemy naukowo-badawcze (nowe i tradycyjne obszary badań zootechnicznych), kształcenie na poziomie wyższym: studia I stopnia – inżynierskie, II – magisterskie i III stopnia – doktoranckie (nowe i dotychczasowe specjalności w ramach kierunku zootechnika) oraz uprawnienia zawodowe i przygotowanie praktyczne absolwentów kierunku do wykonywania zawodu zootechnika. Równoległe ze zjazdem dziekanów i prodziekanów odbyła się konferencja naukowa z zakresu aktualnych problemów chowu i hodowli bydła, połączona z jubileuszem 70-lecia profesora dr. hab. Henryka KAMIENIECKIEGO z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Komitet Techniki Rolniczej PAN odbył jedno posiedzenie plenarne w dniu 17 czerwca poświęcone sprawom bieżącym. Było to jednocześnie posiedzenie KTR jako Rady Programowej Sieci Naukowej AgEngPol w celu zapoznania się z realizacją zadań Sieci w bieżącym roku. Realizacja projektu obejmowała następujące działania: dwa jednodniowe seminaria informacyjne z obecnością 160 i 120 osób, pięć czterodniowych szkół letnich organizowanych przez IBMER, Politechnikę Koszalińską, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie i Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz ISiK w Skierniewicach. W każdej szkole uczestniczyło 20 osób i 8 wykładowców. Łącznie w seminariach i szkołach letnich uczestniczyło ok. 300 pracowników naukowych reprezentujących wszystkie instytucje, będące członkami Sieci. Wystąpiło 12 wykładowców zagranicznych z Kanady, Szwajcarii, Holandii, Włoch, Hiszpanii, Niemiec, Danii i Republiki Czeskiej, podczas szkół wypromowano blisko 90 propozycji tematów na projekty badawcze. Ponadto zakupiono ze środków projektu dostęp online do publikacji amerykańskiego stowarzyszenia

ASABE. Utworzono też serwis Internetowy Sieci AgEngPol i wykonano 45 ekspertyz dotyczących stanu badań oraz techniki i kierunków rozwoju wybranych specjalności inżynierii rolniczej.

Pod auspicjami komitetu odbyły się 4 konferencje:

1) krajowa – „Modelowanie i projektowanie maszyn rolniczych”. Poznań, 28 V br., 44 uczestników, 6 referatów; 2) krajowa – „Właściwości geometryczne, mechaniczne i strukturalne surowców i produktów rolniczych”. Olsztyn, 27–29 V br., 40 uczestników, 37 referatów; 3) – międzynarodowa „Teoretyczne i aplikacyjne problemy inżynierii rolniczej”. Polanica, 16–19 czerwca br., 165 uczestników, 130 referatów, 4) krajowa – „Problematyka eksploatacji w projektowaniu maszyn rolniczych”. Poznań, 2 lipca br., 28 uczestników, 8 referatów.

Wydano 2 zeszyty „Problemów Inżynierii Rolniczej” i 4 zeszyty „Inżynierii Rolniczej”.

Komitet Technologii Drewna PAN w dniu 25 VI 2009 r. zorganizował zebranie plenarne w Instytucie Technologii Drewna w Poznaniu, w ramach którego członkowie Komitetu uczestniczyli w zorganizowanym przez ITD seminarium „Drzewnictwo – nowe nurty w technice i technologii”. W drugiej części zebrania, w której wzięli udział wyłącznie członkowie KTD, przewodniczący komitetu złożył prof. W. ONIŚCE życzenia z okazji Jego jubileuszu 80-lecia i wręczył Mu list gratulacyjny oraz pamiątkowy album.

Komitet Uprawy Roślin PAN odbył zebranie plenarne w dniu 25 czerwca w Szklarskiej Porębie. Przedmiotem zebrania była analiza stanu kształcenia na studiach doktoranckich w dyscyplinie „agronomia” w polskich uczelniach. Analizy takiej dokonał prof. dr hab. Piotr STYPIŃSKI, a jego referat był podstawą do przeprowadzonej dyskusji. Konkluzjami wynikającymi z referatu i dyskusji były:

–studia doktoranckie w dyscyplinie „agronomia” prowadzą wszystkie wydziały szkół wyższych, mające uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego w tej dyscyplinie, studia prowadzą też instytuty badawczo-rozwojowe o profilu związanym z rolniczą produkcją roślinną;

–w uczelniach studia są prowadzone w systemie stacjonarnym lub niestacjonarnym albo w obu tych systemach;

–liczba doktorantów w poszczególnych uczelniach jest względnie mała, od kilkunastu do kilkudziesięciu doktorantów; zidentyfikowano przyczyny małych rozmiarów kształcenia na tych studiach, m.in. niedostateczną liczbę stypendiów doktoranckich i niedobory godzin

dydaktycznych dla doktorantów w jednostkach organizacyjnych wydziałów;

–zasady naboru doktorantów, organizacja studiów i ich programy bardzo różnią się w poszczególnych uczelniach, więc potrzebna jest wymiana doświadczeń pomiędzy uczelniami.

W dniach 25–26 czerwca 2009 r. w Szklarskiej Porębie odbyła się konferencja naukowa zorganizowana przez Komitet Uprawy Roślin we współpracy z Polskim Towarzystwem Agronomicznym, Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu i Zakładem Herbológii i Technik Uprawy Roli IUNG-PIB we Wrocławiu. Komitetowi organizacyjnemu konferencji przewodniczyła prof. dr hab. Danuta PARYŁAK – wiceprzewodnicząca KUR PAN. Tematem konferencji było „Środowisko rolnicze i produkcja roślinna w rolnictwie zrównoważonym”. Temat ten wzbudził duże zainteresowanie wśród około 160 uczestników, a konferencja okazała się wielce pożyteczna dla wymiany dorobku i poglądów na ten ważny i zarazem trudny problem polskiego rolnictwa.

W dniach 1–4 lipca 2009 r. komitet był współorganizatorem, wspólnie z Polskim Towarzystwem Łubiny, konferencji naukowej pt. „Łubin źródłem białka dla Europy”. Komitetowi organizacyjnemu konferencji przewodniczył prof. dr hab. Janusz PRUSIŃSKI – sekretarz KUR PAN. Konferencja obejmowała sesję plenarną (15 referatów) i plakatową, które odbywały się w Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy oraz sesję terenową w Minikowie koło Bydgoszczy. Podczas sesji terenowej pt. „Białko w polu” lustrowano kolekcję odmian roślin strączkowych UTP i firmy ROLNAS, zwiedzano stoiska firm hodowlanych i nasiennych na targach AGRO-TECH oraz przeprowadzono seminarium dyskusyjne dotyczące aktualnych problemów uprawy roślin strączkowych w Polsce.

Kilkoro członków komitetu (prof. prof. Wojciech BUDZYŃSKI, Jan KUŚ, Danuta PARYŁAK, Franciszek RUDNICKI, Marian WESOŁOWSKI) w dniach 14–15 maja 2009 r. czynnie uczestniczyło w I Kongresie Nauk Rolniczych w Puławach.

Komitet Zagospodarowania Ziem Górskich PAN
3 i 4 czerwca zorganizował konferencję naukową pt. „Możliwości i bariery rozwoju środowiskowych, społecznych i ekonomicznych funkcji obszarów górskich”. Celem konferencji była próba oceny zdolności regionu górskiego do wypełniania funkcji środowiskowych (ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu), społecznych (zapobieganie nadmiernej migracji z obszarów górskich, poprawa jakości życia mieszkańców) i ekonomicznych (racjonalne wykorzystanie

zasobów kapitału ludzkiego i rzeczowego). Dla realizacji celów konferencji wyodrębniono cztery bloki tematyczne, w ramach których prezentowane były wyniki najnowszych badań nad różnymi aspektami rozwoju obszarów górskich w Polsce: ●uwarunkowania wielofunkcyjnego rozwoju obszarów górskich; ●specyfika przyrodniczych cech obszarów górskich; ●znaczenie funduszy UE we wspieraniu rozwoju obszarów górskich; ●miejsce rolnictwa w strukturze gospodarki regionu górskiego. Poza pracownikami naukowymi, reprezentującymi różne ośrodki krajowe, w konferencji uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych gmin i powiatów położonych w regionie górskim, których wystąpienia w dyskusji pozwoliły na skonfrontowanie oczekiwań kierowanych pod adresem środowisk naukowych ze strony instytucji zarządzających obszarami góorskimi, z projektami rozwiązań proponowanymi przez pracowników naukowych. Uczestnicy konferencji mieli ponadto możliwość bezpośredniego poznania osiągnięć i problemów lokalnych społeczności podczas wyjazdu terenowego do gmin górskich w Bieszczadach, realizujących ważne funkcje ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.

Ponadto w czerwcu br. członkowie komitetu uczestniczyli w sesji jubileuszowej zorganizowanej przez Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, w związku z jubileuszem Pani prof. dr hab. Danuty PTASZYCKIEJ-JACKOWSKIEJ, która pracę naukową na UJ łączy z aktywną działalnością w Komitecie, gdzie pełni funkcję przewodniczącej Sekcji Karpackiej.

PLACÓWKI NAUKOWE

◆ INSTYTUT AGROFIZYKI

im. B. Dobrzańskiego PAN

21–22.05.2009 r. w Instytucie odbyły się 8. Międzynarodowe Warsztaty dla Młodych Naukowców „BioPhys Spring 2009”. Były one kontynuacją tradycji poprzednich warsztatów, zorientowanych na trening młodych naukowców oraz wymianę doświadczeń w zastosowaniu fizycznych metod badań do rozwiązywania zagadnień rolnictwa, biologii, technologii żywności i w ochronie środowiska przyrodniczego.

30.05.2009 Instytut uczestniczył w 13. Pikniku Naukowym Radia BIS i Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, prezentując ciekawe doświadczenia, zjawiska fizyczne oraz chemiczne, występujące w materiałach pochodzenia roślinnego i w glebie. Instytut zaprezentował się podczas Pikniku jako jedna z ponad 250 insty-

tucji z Polski i świata. Hasłem przewodnim tegorocznej imprezy było *Nauka wśród gwiazd*, w nawiązaniu do ogłoszenia przez ONZ roku 2009 Międzynarodowym Rokiem Astronomii.

Na Pikniku przedstawiono siedem prezentacji pt.:

1. Monitoring wody w glebie,
2. Marsjańskie sondy na Ziemi,
3. Termografia – od gwiazd do owoców,
4. Agrofizyczny pył kosmiczny,
5. Techniki satelitarne w badaniu powierzchni Ziemi,
6. Kropłowy krater uderzeniowy i erozyjność deszczu,
7. Światłowodowy w glebie.

Prezentacje obrazowały przedmiot i cel badań Instytutu oraz cieszyły się dużym zainteresowaniem zwiedzających.

29.06.2009, w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie została podpisana umowa pomiędzy Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości a Instytutem Agrofizyki PAN w Lublinie, dotycząca realizacji projektu „Środowiskowe Laboratorium Energii Odnawialnej”, w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007–2013, Osi Priorytetowej I: Nowoczesna Gospodarka, Działania I.3. Wspieranie Innowacji. Wartość projektu to ponad 26 mln PLN.

Zarząd Województwa Lubelskiego nominował Prof. dr hab. Jana GLIŃSKIEGO, czł. rzec. PAN do Rady ds. Innowacji Województwa Lubelskiego.

1.09.2009 odwiedził Instytut podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego – Krzysztof HETMAN, odpowiedzialny za wdrażanie Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Wizyta miała na celu sprawdzenie stanu realizacji naszych projektów. Minister wyraził aprobatę dla stanu zaawansowania inwestycji budowlanych w dwóch naszych projektach:

1. Rozbudowa i wyposażenie laboratoriów Centrum Doskonałości AGROPHYSICS,
2. Środowiskowe Laboratorium Energii Odnawialnej.

Na Studia Doktoranckie w latach 2009–2013 w Instytucie zostało przyjętych 8 osób.

9.09.2009 Dyrektor Józef HORABIK wziął udział w posiedzeniu sejmowej Podkomisji stałej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Celem spotkania była dyskusja nad rządowym projektem Ustawy o Polskiej Akademii Nauk.

15.09.2009 Instytut i Oddział PAN w Lublinie we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym i Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zorganizował konferencję naukową *Agrofizyka w badaniach środowiska przyrodniczego*, połączoną z obchodami setnej rocznicy urodzin Profesora Bohdana

Dobrzańskiego. dr h.c. mult., czł. rzec. PAN, wybitnego gleboznawcy i organizatora życia naukowego w Polsce. Profesor B. Dobrzański był rektorem obecnego Uniwersytetu Przyrodniczego i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz założycielem i wieloletnim Dyrektorem Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie. Celem konferencji było przedstawienie i upowszechnienie najnowszych wyników badań, metod pomiarów i modelowania właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych gleb kształtujących stan środowiska przyrodniczego oraz wskazanie sposobów zapewniających zrównoważony rozwój środowiska.

W kolejnych latach, począwszy od września 2003 roku, odbywa się w Lublinie Festiwal Nauki, organizowany przez wszystkie uczelnie, instytuty i placówki naukowe Lublina. W tym roku, w dniach 19–25.09.2009 r., organizowana jest już szósta jego edycja pod hasłem: „Nauka techniką życia”. Instytut Agrofizyki bierze w nim aktywny udział. Głównym koordynatorem przedsięwzięć festiwalowych jest Politechnika Lubelska. Przewodniczącymi Uczelnianych Zespołów ds. VI Lubelskiego Festiwalu Nauki są prorektorzy ds. nauki uczelni państwowych Lublina i regionu oraz dyrektorzy instytutów i innych placówek naukowych. Festiwal to przedsięwzięcie mające na celu popularyzację osiągnięć naukowych znanych od wieków oraz nowych osiągnięć i technologii oraz przedstawienie ich w przystępny sposób, zrozumiały dla przeciętnego widza i słuchacza.

◆ INSTYTUT FIZJOLOGII ROŚLIN

im. F. Górskiego PAN

W maju 2009 roku IFR PAN w Krakowie odwiedził dr Andrzej KILIAN, dyrektor Diversity Arrays Technology Pty Ltd, Yarralumla z Australii i wygłosił wykład pod tytułem „Technologia DArT: filozofia, metodyka i aplikacje”.

W dniu 16.06.2009 w Instytucie Botaniki PAN odbyły się 2 publiczne obrony prac doktorskich naszych doktorantów: mgr Kingi TOBOLI – tytuł rozprawy: „Rozmnażanie *ex situ* zagrożonych gatunków *Stipa jaannis* Ćelak., *Stipa pulcherrima* C. Koch oraz *Astragalus penduliflorus* Lam. jako podstawa ich aktywnej ochrony” oraz mgr. Michała DZIURKI – tytuł rozprawy „Udział zearalenonu w rozwoju wybranych roślin uprawnych”.

Na stronie internetowej IFR PAN (www.ifr-pan.krakow.pl) zamieszczono informacje dotyczące 8 Międzynarodowej Konferencji: „Eco-physiological aspects of plant responses to stress factors”, organizowanej przez

IFR PAN w dniach 16–19 września 2009 roku w Krakowie.

♦ **INSTYTUT FIZJOLOGII I ŻYWIENIA
ZWIERZĄT im. J. Kielanowskiego PAN**

W Instytucie odbyło się 6 obron prac doktorskich. Swoje prace przed komisjami doktorskimi obronili z wyróżnieniem: mgr Andrzej HERMAN (23.04.2009 r.), mgr Anna MICHALUK, mgr Anna KOTUNIA i mgr Konrad GÓRSKI (2.06.2009 r.), mgr Ewa POŁAWSKA i mgr Jacek MICHALSKI (22.06.2009 r.). Stopień doktora ww. osobom został nadany na VII posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu dniu 23 czerwca 2009 r. Na tym samym posiedzeniu Rada Naukowa Instytutu pozytywnie zaopiniowała plany naukowe w ramach działalności statutowej na rok 2010.

W dniu 17.06.2009 r. mgr Monika SŁUPECKA obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Doc. dr hab. Janusz J. PAJĄK został uhonorowany Medalem „Zasłużony dla Rolnictwa” na I Kongresie Nauk Rolniczych „Nauka-Praktyce”, Puławy, 14–16 maja 2009 r.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało pracownikom Instytutu finansowanie 3 projektów badawczych własnych zgłoszonych w ramach 37. Konkursu (doc. dr hab. T. MISZTAŁ, dr B. KOWALIK, dr A. ANTUSHEVICH) oraz 1 projektu rozwojowego (prof. dr hab. B. PASTUSZEWSKA).

W dniach 21–22.09.2009 r. w Poznaniu odbędzie się organizowana, wspólnie z Katedrą Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, VI Konferencja młodych badaczy „Fizjologia i biochemia w żywieniu zwierząt”.

Jak co roku we wrześniu (19–27.09.2009 r.) Instytut będzie aktywnie uczestniczył w XIII Festiwalu Nauki. W dniu 19.09.2009 r. odbędzie się debata pt. „Zwierzęta też lubią podjeść” o naturalnych potrzebach żywieniowych zwierząt i potrzebie ich dostosowania do aktualnych potrzeb żywieniowych ludzi. Będą prowadzone lekcje festiwalowe w połączeniu ze zwiedzaniem pracowni naukowych oraz pomieszczeń dla świń, krów, owiec i kur.

♦ **INSTYTUT GENETYKI I HODOWLI
ZWIERZĄT PAN**

W dniach 13–15.05.2009 r. odbyło się uroczyste otwarcie Centrum Doskonałości „ANIMBIOGEN in EU – Centre of Excellence in Genomics, Biotechnology and Quality of Animal Products in Sustainable Production Systems with consideration of Animal Welfare”, finansowanego ze środków Siódmego Programu Ramowego UE. Otwarcie Centrum połączone było z międzynarodową konferencją naukową „Improvement of quality of animal products obtained in sustainable production systems with special reference to bioactive components and their benefit for human health”. W uroczystościach wzięło udział kilkudziesięciu zaproszonych gości z kraju i zagranicy, w tym Prezes PAN – prof. dr hab. Michał KLEIBER, Przewodniczący Wydziału PAN czł. rzec. PAN Andrzej GRZYWACZ, przedstawiciel Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych Komisji Europejskiej, członkowie Międzynarodowej Rady Doradczej Centrum, składającej się z wybitnych naukowców z 8 krajów Europy Zachodniej i Izraela oraz przedstawiciele resortów nauki i rolnictwa.

Instytut został członkiem European Association of Research Managers and Administrators (EARMA). Przedstawiciele Instytutu w dniach 24–26.06.2009 przebywali na konferencji „Supporting and Sustaining Competitive Research in Europe” w Kopenhadze, gdzie aktywnie uczestniczyli w sesji poświęconej działalności Biur Wspierania Badań.

Instytut został również uczestnikiem programu wymiany kadry zarządzającej badaniami „NCURA – EARMA International Fellowship Exchange Program”. W ramach tego programu odbędą się dwustronne wymiany kadry pomiędzy członkami EARMA i jej amerykańskiego odpowiednika NCURA (National Council of University Research Administrators w Waszyngtonie). Pracownicy Instytutu w październiku br. odbędą wizytę studyjną w Ohio State University w Columbus, USA.

Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN oraz Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN prowadzą do 16 listopada 2009 r. nabór na wspólne studia doktoranckie obejmujące następujące specjalności:

1. genetyka molekularna i hodowla zwierząt,
2. biotechnologia zwierząt i embriologia doświadczalna,
3. zachowanie się zwierząt,
4. zrównoważone systemy produkcji zwierzęcej i jakość surowców pochodzenia zwierzęcego,
5. bioróżnorodność,
6. fizjologia żywienia zwierząt,

7. endokrynologia i neuroendokrynologia zwierząt. Szczegółowe informacje o naborze są dostępne na stronie internetowej Instytutu.

W maju 2009 r. odbyło się posiedzenie Rady Naukowej Instytutu.

W dniach 22–23.10.2009 r. w Instytucie odbędzie się międzynarodowa konferencja z zakresu genomiki funkcjonalnej „Functional genomics and its application in meat and milk quality”. Konferencja jest organizowana w ramach projektu Centrum Doskonałości ANIMBIOGEN in EU.

◆ INSTYTUT GENETYKI ROŚLIN PAN

W ramach Ogólnopolskiego Konsorcjum Naukowo-Przemysłowego Genetyki i Genomiki Stosowanej POLAPGEN Instytut przy współudziale członków Konsorcjum opracował i złożył wniosek o finansowanie projektu POLAPGEN-BD „Narzędzia biotechnologiczne służące do otrzymywania odmian zbóż o zwiększonej odporności na suszę” w ramach Poddziałania 1.3.1. osi priorytetowej 1. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Projekt został wysoko oceniony (93,5 punkty na 100 możliwych) i decyzją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego skierowany do finansowania. W projekcie uczestniczą dwie firmy hodowlane („DANKO” Hodowla Roślin sp. z o.o., Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o.) oraz 10 instytucji naukowych (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Instytut Fizjologii Roślin PAN w Krakowie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu, Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie oraz Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa-PIB w Puławach), w których realizowanych będą 23 zadania badawcze. Wartość projektu wynosi 23 431 929 zł.

Doc. dr hab. Małgorzata JĘDRYCZKA została uhonorowana nagrodą FRIENDSHIP AWARD – najwyższą państwową nagrodą Chińskiej Republiki Ludowej przyznawaną zagranicznym ekspertom za udział w rozwoju ekonomicznym i społecznym kraju. W tym roku na 60-lecie ChRL przyznano ją 100 osobom, w tym 8 kobietom (dotąd uzyskało ją 1099 osób, w tym tylko 5% kobiet).

Wydawany w Instytucie Genetyki Roślin Journal of Applied Genetics uzyskał IF za 2008 r. równy 1,351.

W cyklu seminariów instytutowych w okresie wiosenno-letnim przedstawiono następujące wykłady: „Środowiskowe uwarunkowania procesu hartowania na mróz” (prof. dr hab. Marcin RAPACZ, Katedra Fizjologii Roślin, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie), „Sekwencjonowanie wysokoprzepustowe DNA i jego zastosowania” (doc. dr hab. Paweł KRAJEWSKI, Pracownia Biometrii IGR PAN), „Nowe aspekty badań nad tolerancją roślin na stresy abiotyczne w okresie postgenomowym” (prof. dr hab. Jan SADOWSKI, Instytut Biologii Molekularnej i Biotechnologii UAM, Instytut Genetyki Roślin PAN).

W czerwcu rozstrzygnięto wewnątrzinstytutowy konkurs dla młodych pracowników naukowych na najlepiej przygotowane i przedstawione seminarium. Zwyciężyła dr Małgorzata KACZMAREK z Pracowni Biologii Molekularnej za referat „Dynamika ewolucji zduplikowanych genów w genomach roślinnych”. Nagrodą był wyjazd na zagraniczną konferencję naukową.

◆ INSTYTUT ROZRODU ZWIERZĄT I BADAŃ ŻYWNOŚCI PAN

Postanowieniem Prezydenta RP z dnia 17 czerwca br. tytuł profesora nauk rolniczych uzyskał dr hab. Mariusz K. PISKUŁA, zastępca dyrektora ds. naukowych.

Rada Naukowa Instytutu uchwałą z dnia 9 czerwca br. nadała dr Anecie ANDRONOWSKIEJ stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika.

Instytut uzyskał środki na realizację trzech projektów, z których dwa są finansowane z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013, a trzeci z Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Celem wymienionych projektów jest:

a) modernizacja i wyposażenie sprzętowe zintegrowanych laboratoriów naukowo-badawczych:

– BIOCENTRUM (wspólnie z Instytutem Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, a także z Instytutem Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie);

– Centrum Doskonałości BIOANIREP;

b) wypracowanie modelu rozwiązania problemów ichtiologicznej bioróżnorodności jezior – projekt FishWILL (wspólnie z UWM i Słowińskim Parkiem Narodowym).

Dofinansowanie przyznane Instytutowi na wymienione projekty to ponad 14 milionów PLN.

W dniach 6–18.09.2009 odbyła się w Łańsku 2-tygodniowa międzynarodowa Letnia Szkoła Naukowa „*Bioelectrochemistry and its application for the study of the interaction between biomolecules*” („Bioelektrochemia jej zastosowanie do badań oddziaływań pomiędzy biomolekułami”), w której uczestniczyło 40 osób z następujących krajów, oprócz Polski: Niemcy, Belgia, Wielka Brytania, Słowenia, Republika Czeska, Japonia, USA i Australia. Szkoła została zorganizowana w ramach europejskiego grantu Marie Curie koordynowanego przez prof. dr. hab. Jerzego RADECKIEGO, kierownika Zakładu Biosensorów Instytutu. Głównym celem Szkoły było umożliwienie dyskusji naukowej oraz wymiany doświadczeń i wiedzy między wybitnymi naukowcami z Polski i z zagranicy a młodymi słuchaczami, kandydatami na przyszłych naukowców. Nanotechnologia i chemia powierzchni oraz ich zastosowanie do konstrukcji sensorów i biosensorów przeznaczonych dla potrzeb medycyny, biotechnologii i ochrony środowiska, to główne tematy naukowe Szkoły. W trakcie jej trwania, wybitni profesorowie wygłosili 40 godzin wykładów, zakończonych dyskusją. Odbyły się również warsztaty naukowe, które prowadzili pracownicy Zakładu Biosensorów Instytutu. Jednym z rezultatów tej Szkoły jest wstępne opracowanie wspólnych projektów badań, o które w przyszłości uczestnicy mają zamiar aplikować do Unii Europejskiej.

♦ INSTYTUT ŚRODOWISKA ROLNICZEGO I LEŚNEGO PAN

Zgodnie z decyzją Prezesa Polskiej Akademii Nauk, prof. Michała KLEIBERA, z dnia 23.02.2009, z dniem 1 kwietnia 2009 r. rozpoczął działalność Instytut w miejsce istniejącego od 1979 Zakładu Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN. Powołanie Instytutu przez Prezesa PAN wymagało zgody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. Barbary KUDRYCKIEJ i Prezesa Rady Ministrów, Donalda TUSKA. Awans Zakładu do rangi Instytutu jest obecnie wielką rzadkością. Ze względu na dotkliwe problemy finansowe, placówki naukowe ulegają raczej likwidacji bądź scalaniu i konsolidacji. Powstanie Instytutu jest efektem wieloletnich i znacznych osiągnięć badawczych, wdrożeniowych i popularyzatorskich pracowników. Uroczysta Rada Naukowa Instytutu z udziałem licznie zaproszonych gości odbyła się 18.06.2009 r.

W ostatnich latach znacznie zwiększył się zakres współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej, polegający głównie na wdrażaniu osiągnięć

Instytutu w zakresie kształtowania środowiska. Podpisane są porozumienia z powiatami Gostyń i Kościan, a z dwoma następnymi Rawicz i Leszno są prowadzone uzgodnienia. Treścią porozumień jest wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, odbudowa i rozbudowa małej retencji wodnej oraz odbudowa i przebudowa przydrożnych parków.

Złożony został wniosek do Komisji Europejskiej o zatwierdzenie 3-letniego projektu badawczego „Landscape management for enhancing ecosystem services – LANDSERV”. Projekt został wstępnie zatwierdzony i jest obecnie skierowany do recenzji. W projekcie udział biorą Instytucje z Austrii, Czech, Niemiec i Polski. Instytut jest koordynatorem projektu.

Rozpoczęła się realizacja dwóch nowych projektów badawczych. Jeden finansowany z Mechanizmu Norweskiego „Budowa sieci nauczania na rzecz środowiska oraz ochrona pachnicy dębowej na obszarze wytypowanym do sieci Natura 2000 PLH 300001 Biedrusko”, a drugi finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Narzędzia biotechnologiczne służące do otrzymywania zbóż o zwiększonej odporności na suszę – POLAPGEN”.

W dniach 14–18.09.2009 r. Instytut był współorganizatorem (wspólnie z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu) 34 Ogólnopolskiego Zjazdu Agrometeorologów i Klimatologów „Rola Agrometeorologii i Klimatologii w badaniu i kształtowaniu środowiska oraz Jubileusz 45-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Andrzeja KĘDZIORY. Zjazd odbył się w Mierzęcinie. Prof. A. KĘDZIORA prowadził I sesję „Badania nad zmianami klimatu”, a prof. Z.W. KUNDZEWICZ wygłosił referat „Co się dzieje z klimatem – czy jest zmiana, czy to jest wahanie”.

Wynikiem usilnych starań o poprawę warunków lokalnych jest przyznanie Instytutowi przez Urząd Miasta Poznania prawa do nabycia działki budowlanej z maksymalną bonifikatą 99% wartości. Działka taka została wyznaczona. Obecnie czekamy na formalne zakończenie negocjacji.

Wydano Monografię „Ekologia ptaków krajobrazu rolniczego” autorstwa: TRYJANOWSKI P., KUŹNIAK S., KUJAWA K., JERZAK L.

W okresie od II do III kwartału zrealizowano 38 wyjazdów na konferencje zagraniczne i spotkania robocze oraz badania terenowe w ramach realizowanych projektów finansowanych przez Unię Europejską.

Prof. A. KĘDZIORA i prof. J. KARG uczestniczyli w 10. Kongresie INTECOL-u (16–21.08.09, Brisbane,

Australia) „Ecology in a Changing Climate”, na którym prof. A. KĘDZIORA był organizatorem sympozjum „Climate change impact on temperate zone rural areas”.

♦ OGRÓD BOTANICZNY – CENTRUM ZACHOWANIA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ PAN

Wystawy

GALERIA „FANGORÓWKA”

28.03–26.04.2009 – wystawa malarstwa Magdy KAZIMIERSKIEJ „Kwiat w środku”;

7.05–31.05. – wystawa malarstwa Ryszarda GBIORCZYKA „Cztery pory roku”;

3.06.–28.06. – wystawa fotografii Kornelii i Dariusza KUCHARSKICH oraz Marka OSTROWSKIEGO „Nasze spojrzenia na Warszawę”;

3.07–30.07. – wystawa rysunku Jerzego SZCZEPANKIEWICZA „Poszukiwane, odnalezione. Wprawki z warstwowym wyobraźni”;

1.08–30.08. – wystawa poplenerowa malarstwa „50 lat Kampinoskiego Parku Narodowego”.

CENTRUM EDUKACJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ

28.03.–26.04. – wystawa przyrodnicza (fotografie i żywe okazy) Kornelii i Dariusza KUCHARSKICH „Chrzyszcz brzmi w trzcinie”;

1.05.–31.05. – wystawa rysunku i malarstwa Magdaleny HAJNOSZ „Magia ogrodu”;

3.06–30.06. – wystawa fotografii Jerzego WOŹNIAKA „Rośliny egzotyczne”;

3.07–26.07. – wystawa malarstwa Anny BOCZKOWSKIEJ poświęconego wodzie „Wilgotność względna”;

30.07.–30.07. – wystawa malarstwa Elżbiety SZOŁOMIAK „Azjatyckie inspiracje” organizowana wspólnie z Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie.

Koncertы XIV Międzynarodowego Festiwalu „Floralia Muzyczne – Muzyka w Kwiatkach”, taras przed dworkiem Fangorów (w przypadku deszczu koncerty odbyły się wewnątrz dworku Fangorów).

Estrada Młodych

7.06. Julia KOCIUBAN i Tomasz PAWŁOWSKI;

14.06. Lidia GRYCHTOŁÓWNA „W salonie ogrodowym”;

21.06. Karolina NADOLSKA i Łukasz KRUPIŃSKI;

28.06. Eugene INDJIC (USA) „W różanym ogrodzie”;

12.07. Joanna TRZECIAK (Belgia) „Z liliami w tle”;

9.08. Joanna MICHNA (Niemcy) „Kwiaty lata”;

30.08. „Pożegnanie lata”, koncert w wykonaniu Anny Marii STAŃCZYK.

Imprezy planowane na okres od sierpnia 2009 do końca 2009:

W dniach 5–8.10. w Instytucie Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu odbędzie się XXXVIII Zjazd Polskich Ogrodów Botanicznych połączony z konferencją „Gromadzenie i wykorzystanie kolekcji roślin użytkowych w kraju”.

Wystawy:

GALERIA „FANGORÓWKA”

5.09.–27.09. – wystawa fotografii Andrzeja K. TARKOWSKIEGO oraz Moniki TARKOWSKIEJ-CARTER i Michała CARTERA „Parki narodowe w Utah i Arizonie (USA)”;

3.10.–31.10. – wystawa malarstwa Teresy i Janusza MAŚNIKÓW „Ogrody, pejzaże i morze”.

CENTRUM EDUKACJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ

5.09.–27.09. – wystawa malarstwa i kolaży Anny M. MASIUL-GOZDECKIEJ „Ogród, miejsce mocy”;

1.10.–31.10. – wystawa fotografii przyrodniczej członków Koła Naukowego Leśników SGGW „Barwy lasu”;

4.11.–29.XI. – wystawa nagrodzonych prac fotograficznych „Parki Narodowe w Polsce 2009”;

12.2009–01.2010 – wystawa prac uczniów Szkoły Nr 340 im. Profesora Bogusława Molskiego.

♦ STACJA BADAWCZA ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO I HODOWLI ZACHOWAWCZEJ ZWIĘRZĄT PAN

W omawianym okresie kontynuowano realizację programu ochrony zasobów genetycznych krów rasy polskiej czerwonej i konika polskiego.

W połowie maja dyrektor Stacji Badawczej PAN w Popielnie wziął udział w I Kongresie Nauk Rolniczych w Puławach, na którym został odznaczony przez Ministra Rolnictwa M. ZALEWSKIEGO, odznaką „Zasłużony dla rolnictwa”.

Pod koniec sierpnia (22.08.2009) odbyło się doroczne spotkanie hodowców koników polskich z okazji „Weekendu z Konikiem Polskim”. W spotkaniu uczestniczyli:

- Przewodniczący V Wydziału PAN – Prof. dr hab. Andrzej GRZYWACZ,
- Dyrektor Michał KABATA – Biuro Upowszechniania i Promocji Nauki PAN,
- Prof. dr hab. Zygmunt VETULANI (syn profesora, pioniera hodowli konika polskiego),
- Prof. dr hab. Zbigniew JAWORSKI z UWM w Olsztynie,
- Prof. dr hab. Tadeusz JEZIEŃSKI z Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu,
- Dyrektor AR i MR w Piszcu – A. KORONKIEWICZ,
- Dyrektorzy Banków BS i BPH,
- lekarze weterynarii: dr I. MYSIŃSKI, dr Z. WRÓBLEWSKI oraz hodowcy. Zgodnie z programem odbył się przegląd hodowlany i licencja koników polskich. Na seminarium przedstawiono 4 referaty związane z hodowlą koników w kraju.

Stacja wzięła udział w XV Jesiennych Targach Rolniczych w Olsztynie, na której wystawiono zwierzęta: koniki polskie i krowy rasy polskiej czerwonej. Hodowla została wysoko oceniona przez kierownictwo Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie, Stację Hodowli i Unasieniania Zwierząt w Bydgoszczy, Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Stacja uzyskała I miejsce za najpiękniejsze zwierzę w grupie koni, I miejsce w grupie konik polski, I miejsce za prezentację krów polskich czerwonych. Zwierzęta w klasie konik polski zdobyły 2 tytuły CHAMPIONA, 2 krowy pc zdobyły tytuł CHAMPIONA.

Stacja kontynuowała współpracę z ośrodkami naukowymi w kraju: IGiHZ PAN w Jastrzębcu, IRZiBŻ PAN w Olsztynie, SGGW w Warszawie, UWM w Olsztynie, UP w Poznaniu. Pracownicy i studenci placówek naukowych korzystali z naszych „urządzeń badawczych”, przy realizacji prac magisterskich i doktorskich. Stację odwiedziło bardzo wielu turystów. W miesiącach wakacyjnych w Popielnie odbywały się praktyki studenckie z UWM w Olsztynie.

TOWARZYSTWA

W dniu 27 czerwca odbyła się uroczystość z okazji 100-lecia Przemyskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk – jednego ze starszych regionalnych towarzystw

naukowych w naszym kraju. Prezesa PAN i Przewodniczącego Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN reprezentowali: wiceprzewodniczący Rady prof. Andrzej GRZYWACZ i sekretarz Rady mgr inż. Tadeusz MAJSTERKIEWICZ.

W Gorzowie Wielkopolskim odbył się w dniach 16–18 września 109 Zjazd Polskiego Towarzystwa Leśnego. Zjazdowi Towarzystwa sesja naukowa „Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania przyszłości polskiego leśnictwa”. W zjeździe i sesji naukowej wzięło udział 260 członków towarzystwa (delegatów), reprezentujących 20 oddziałów i 4,3 tys. członków. Obradom przewodniczył prof. Andrzej GRZYWACZ.

FUNDACJA PRO SCIENTIA ET VITA (DLA NAUKI I DLA ŻYCIA) CZŁONKÓW WYDZIAŁU V PAN

W dniu 3 lipca 2009 r. odbyło się spotkanie kwalifikacyjne Fundacji „Pro Scientia et Vita” z kandydatami do Nagrody dla wybitnych młodych naukowców za 2009 r.

Fundację reprezentowała komisja w składzie: Przewodniczący prof. Zygmunt REKLEWSKI, prof. Antoni RUTKOWSKI, prof. Adolf HORUBAŁA, prof. Marian SANIEWSKI, dr Katarzyna GŁOWACKA, dr Marcin TACIAK.

Do Fundacji wpłynęło 21 wniosków o Nagrodę. Komisja po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym kandydatów, opiniami recenzentów, osiągnięciami i aktualnymi zainteresowaniami przyznała nagrody.

Otrzymały je następujące osoby:

- dr inż. Aneta WOJDYŁO (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu),
- dr inż. Marcin SAMIEC (Instytut Zootechniki – PIB w Balicach),
- dr Elżbieta SUCHOWILSKA (UWM w Olsztynie).

Wyróżnienia otrzymali:

- dr hab. Marcin KOZAK (SGGW w Warszawie),
- dr inż. Marcin PIETRZYKOWSKI (Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie).

Wręczenie Dyplomów i Nagród odbędzie się w grudniu br.